DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Barcelona { Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,701 — Barcelona: Dijous 20 de juny de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Silveri, papa y mr.; Inocenci, y Mario, bisbes y cfs.
Sant de demà: St. Lluís Gonzaga, cf.—**Quaranta Hores:** A la iglesia parroquial de Sant Pau. — Hores d'exposició: De les sis del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. de la Guía, a la capella de Marcus. — **Demà:** Ntra. Sra. al peu de la Creu, a la Catedral, priv.—**Missa d'avuy:** St. Lleó I Papa, conf. y dr.; c. blanch.— **La de dema:** St. Lluís Gonçaga, conf.; c. blanch.—**Adoració nocturna:** Avuy, dia 20: Torn de Sant Lluís Gonçaga.

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 19 de juny
BORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 765'42; 765'06.—Temperatures: Máxima, 30'3 sol; 26'8 ombra.—Mitjana: 17'6 ombra; 16'5 reflector.— Temperatura a la ombra: 24'5; 24'3. — Pluja a les 21 hores: 0'0. — Aigua evaporada en milímetres: 4'23. — Graus d'humitat: 71; 73.—Direcció del vent: S.E.; S.E.—Velocitat del vent: 106 km.—Estat del cel: serè.—Núvols. Classes: K.—Cantitat: 0'6; 0'1.
Sortida del sol: 4'17. — Posta: 7'27. — Sortida de la lluna: 0'45 t. — Posta: 0'12 m.

J. Marsans Rof y Fillo
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits, Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

Dr. CAMPS VIES URINARIES. - 606
Mendizábal, 6, 1.er De 11 a 12 y de 3 a 5

"La Hispano-Montañesa"

Aquesta Empresa anuncia al públich que desde'l dia d'avuy prestarà servey diari d'automòvils entre les poblacions de Tàrrega a Tremp y Pobla de Segur als preus següents:

De Barcelona a Trémp. . . . . 10 Ptes.
De Tárrega a Tremp. . . . . 5 —
De Tárrega a Pobla de Segur. . 6 —

A la taquilla de la Estació del Nort se despatxen bitllets combinats fins a Tremp, a preus reduits, y al fer la entrega d'aquests bitllets a l'administració d'arribada s'abonarà la diferencia que resulti ab els preus d'aquesta tarifa.

SOCIEDAD ESPAÑOLA DE FERROCARRILES SECUNDARIOS

Capital: **5.000.000** de pessetes
Domicili social: PASEO DE RECOLETOS, número 10 - MADRID

Suscripció pública de 28.000 Obligacions Hipotecaries

Aquestes obligacions son de 500 pessetes nominals cada una, ab interès de 4 per 100 anyal, pagader per trimetres que vencen a 1.er d'octubre, 1.er de janer, 1.er d'abril y 1.er de de juliol.
Se reemborsaràn a la par, per sorteigs anyals, en el plaç de 92 anys, efectuantse'l primer sorteig el 1.er d'abril de 1913.

GARANTIES

Aquests títuls tenen la de la primera hipoteca sobre les línies de Palencia a Vilallón y de Medina de Rioseco a Villada, y la del interés segons lo que disposa la lley de ferrocarrils secundaris.

Abdúes línies están completament acabades

Assegura la suscripció un important grupu financier, del qual formen part el Banch Espanyol de Crèdit, el Banch Hipotecari d'Espanya, el Banch de París y dels Paisos Baixos, el Banch de Bilbao, el Banch de Viscaya, els Banchs Mercantil y de Santander, els senyors Urquijo y Companyía, Aldama y Companyía, Sainz y Fills, Arnús-Garí y altres establiments y banquers espanyols.

Condicions de la suscripció

El preu de la suscripció és de 86'75 per 100, o sigui de 433'75 pessetes per cada obligació.—Dit preu se pagará en la forma següent:
Ptes. 50'00 al suscriurers. El dia 20 de juny.
Id. 383'75 el dia 27 del mateix mes.

Total Ptes. 433'75, deduint d'aquesta suma l'import dels interessos correguts desde'l dia de la suscripció al 1.er de juliol, o sigui pessetes 0'50 per títol.

Punts de suscripció

A Madrid: Banch Espanyol de Crèdit.
Id. Banch Hipotecari d'Espanya.
A Bilbao: Banch de Viscaya.
A Barcelona: SOCIETAT ANÓNIMA ARNÚS-GARÍ
Nou de Sant Francesch, 7

Ferrer Fisa y Alsina
GRANS MAGATZEMS DE
CRISTALLERIA, PISA Y PORCELANA
Tenen el gust de posar en coneixement de la seva distingida clientela haver rebut de les cases mès importants, tan del país com del extranger, les últimes novetats en **Cristall, Pisa y Porcelana.** : Immens assortit en **Articles de fantasía.** Figures de porcelana y de metall, propies pera regals. Majóliques, etc., etc.
Jochs de café y thè, Vaixelles de pisa y porcelana } Formes modernes. Decorats novetat especialitat dels tallers de la casa.
Jochs de cristallería de Baccarat, de Bohemia y del país. En llis, gravat y tallat.
Filtres pera aigua Patent Theorie Pasteur, en varies formes, dibuixos y cabudes.
Sifons y taps mecànichs especialitat de la casa
EXPEDICIONS A PROVINCIES
Vendes al engrós: Borrell, 91 al 97-Barcelona

MOSAICHS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

La Mancomunitat

Cròniques Parlamentaries

Desde la Tribuna

De casa al Congrés es un pas: però aquest pas es a sol batent, a sol de 41 graus y dècimes. Sol que crema l'aire, que torra la pell, que sembla que aixuga la sanch. Al entrar al Congrés una alenada fresca amoxaina amorosament. Totes les obertures son tancades y no hi entra el baf cremat del carrer. A Madrid, obrir un balcó es obrir la porta d'un forn. S'ha de viure tancat y fosch y s'ha d'anar abrigat com a l'Africa, en plè desert.

A les tribunes apenes hi hà ningú: als escons uns vuitanta diputats. Passem una estona preguntant els pares de la Patria y responent o no responent els ministres. Dels diputats preguntaires, no entench més que al senyor Llosas qui retreu al Govern l'ordre del alcalde socialista de Lió que ha prohibit les exhibicions de pelicoles cinematogràfiques obscenes y de pràctiques ladroneres y assessines, demanant, ab molta rahó, que aquí's fassi lo mateix. Aquí's deixa anunciar públicament en els cartells d'un teatre quatre obres a les que preguen que no hi vagin senyoretes. Y el senyor Iglesias (don Pau), com cada día ns fa saber que'ls obrers son uns santets, els patrons uns malvats que'ls exploten y els governadors uns tirans que'ls empresonen y humilien. La cansó enfadosa del «compañero» Iglesias comensa a aburrir a tothom y ningú'n fa cas. Sistemàticament, repeteix sempre lo mateix y ha fet del escó del diputat, no un seyent de la justicia, sinó una taula de club revolucionari desde hont excita les passions obreres, relatant una pila de fets que'ls diaris republicans y socialistes reproduceixen y escampen per Espanya sense afegirhi, naturalment, les rectificacions dels ministres o dels altres diputats.

Després entrem en la discusió dels presuposts que, encara que poch a poch va avensant.

Y s'alsa amenaçador el senyor Salillas, disposat, com sempre, a parlar unes quantes hores. El diputat radical es un home gros, apoplètich, sense coll. Sembla que li han tallat el cap y després de tallarli el coll li han tornat a posar. No se sab si es ros de pell y blanch de barba o ros de barba y blanch de pell. El seu cap sembla un aubercoch gegant: té quelcom de piló de mantega passada. Parla escoltantse y convensut de la trascendencia de lo que diu. Avuy parla de presons y presiris: es materia que domina; la seva especialitat, lo que li ha donat cert nom que procura fer oblidar desde que forma, per despit de no sé quina injusticia, en la minoría lerrouxista.

El senyor Salillas es sempre una amenaça: quan s'alsa a parlar no té aturador. ¡Deunos paciencia, Senyor, que'n tingueren tanta! No dich com la de Job, perque en aquell temps no parlava el senyor Salillas. A les dúes hores de discursejar, demana deu minuts de descans. La Cambra riu y se parla d'un diputat de la majoría, pretendent d'un alt favor ministerial, obligat a no moures del lloch, que ha intentat suicidarse. Hi hà homes que ho fan per causes més petites.

Jo, com que no soch de la majoría me'n vaig ab promesa formal de no tornar a la tribuna mentres parli el senyor Salillas. Si he de fer campana dos o tres díes, millor.

***

Per baix del Congrés ja comença a fer calor: hi hà gran concurrencia. El tema de les discusions es el de les Mancomunitats. Comensa a coure. Y, naturalment, els comentadors de totes les noves ja hi treuen punta, fentlo servir pera sembrar divisions en el partit liberal. No hi hà xerrairre de passadís que s'estimi una mica que no's cregui obligat a inventar algún criteri de tal o qual personatge y a dir que ell sab els punts principals que serveixen de baralla als ministres: lo que ha dit en Romanones, lo que ha dit en Montero, lo que ha dit en Moret, lo que farà en Maura, lo que pensa el Rey, lo que passarà en la sessió que dimars celebrarà la Comissió, tot ho saben els comentadors. Y els periodistes treuen notes y aquest vespre y demà els diaris diràn una pila de tonterfes. Si la provisió d'un Govern civil, poso per exemple, serveix pera comentar les divisions liberals, figureuvos lo que passa ab un projecte de la importancia del de les Mancomunitats, sobre tot desde que en Canalejas ha dit resoltament, noblement, que es un compromís formal y que de la seva aprovació'n fa qüestió de gabinet. Afegiu-hi a l'estat de la política la mala disposició que la gent d'aquí té a tot lo que'ls rebaixa la influencia y el manganeig, el rezel ab que's miren les coses de Catalunya y compendreu l'estat del Congrés parlant de les Mancomuntaits. Però jo puch dir lo que hi hà de cert en la relació dels principals personatges polítichs y el projecte, y vaig a dirho sense pòr de que se'm desmenteixi.

Els lerrouxistes no'n parlen. Tenen feina ab la esquadra y en les baralles ab els altres grupus.

Els conjuncionistes estàn comprometsos a votar lo que firmin els senyors Pedregal y Corominas.

Els conservadors, ab més o menys entusiasme, segueixen repetint lo que pensa'l senyor Maura: que'l projecte devía incloures en una lley general local. En Maura ho declara aixís sense fer cap oposició al projecte. En el fons del criteri conservadorr hi hà un punt de gelosía canalejista: com més avall del partit, més grossa.

Els monterristes... En Montero no coneixía el projecte abans del Consell de ministres. Lo que'n pensa ara no's pot assegurar fins que ho hagi dit a n'en Canalejas, que'l veurà avuy. Jo crech que no es partidari, però's rendirà a la presió den Canalejas.

Lo mateix passarà a n'en Romanones, però aquest procurarà treure'n quelcom de la seva actitut. Es un home que's pert de vista.

Els moretistes: En Corominas ha parlat avuy ab en Moret. La conversa que conta en Corominas es una delicia. En Moret, després de declararse partidari d'una lley regional y de fer constar que no vol que se'l tingui per enemich de Catalunya, va dir al diputat nacionalista que, si una garantía de l'esperit democràtich informava'l projecte, ell no s'hi oposaría, reservantse fixar els punts de vista en que discrepava. La visita que avuy haurà rebut den Canalejas l'acabarà d'amoixar.

Els jaumistes y els integristes votaràn lo que firmin els regionalistes.

En Canalejas: Públiques son les seves declaracions que'l telèfon haurà tramès a Barcelona. No hi hà conflicte; si n'hi hagués faría del assumpte qüestió de gabinet. No creu que cap ministre proposi modificacions essencials. Divendres el dictamen ha d'anar al Congrés la setmana entrant se discutirà y aprovarà.

Aquest es l'estat de la qüestió: ni més ni menys. Afegiu-hi que hi haurà armonía entre'ls catalans de la Comissió y que estàn disposats a tot lo que el bé y la dignitat de Catalunya els aconsellin, y sabreu, com si fossin al Congrés—lloch de farses, de menudes, de males passions, d'enveges—còm està el problema que avuy té l'atenció del món polítich y la resolució del qual espera ab dalè la nostra terra.

X. Y. Z.

Madrid, 17.

"A Voz do Pais"

El simpàtich setmanari de Monforte de Lemus, prop del riu Miño, publica un interessant article sobre «Política e Mancomunidade», en el qual, després de pintar el divorci que hi hà entre'l poble y l'Estat y lo poch que treballen pel país els polítichs centralistes, diu lo següent:

«Mais os políticos que no país conveñen non son estes, sinon aquelles outros que en vez de seguir as inspiracións das banderías e dos chamados partidos políticos conoceran a fondo os seus intereses e en vez de marchar na dirección dos ideás d'aqueles, facendo unha política ta men ideal, adicaránse sómentes a facer unha política practica, e real, tal como a demandan os intereses verdadeios e srupremos do país.

O verdadeiro home político non pode ser improvisado: ten que pasar pol a escola do Concello e da Diputación, pero estes organismos son pol o d'hoxe unhas rodas mais ou menos necesarias da máquina política centralista e mais que escola de bôs políticos son niño de cucos e caciques supeditados en corpo e alma aos que de Madrid dan os dias santos.

Urxe pois o sanealos. A autonomía municipal, as mancomunidades rexionales, en primeiro termo son as que teñen que facel o milagre. Co a formación das mancomunidades cobrará louzanía a vida rexional, e o pobo entón atopará n'elas o instrumento de que se valer pra sanear a política, e fará seus ídolos entre aqueles que millor rixan os seus intereses, e cuya administración poderá velar d'unha maneira mais directa que hoxe. E entón poderá verse como a política toma os camiños da realidade, e como desaparece pra sempre o divorcio que hoxe cisiste entre o pobo e o Estado.»

La Mancomunitat a Girona

El Centre Catalanista, de Girona, ha acordat donar una serie de conferencies que versaràn sobre'l projecte de Mancomunitats, coincidint ab la presentació del dictàmen sobre'l mateix en el Congrés. Aniràn a càrrech de importants personalitats, y les iniciarà el president de la Diputació senyor Riera, la competencia del qual es notoria per la seva directa y personal intervenció en el projecte.

La Mancomunitat a Valencia

En el cartell dels Jochs Florals de Lo Rat-Penat de Valencia, un dels premis ordinaris se concedirà al autor del millor treball sobre'l tema «Mancomunitat regional valenciana; conveniencia de establirla; antecedents; extensió y bases de la mateixa.»

La Mancomunitat a Castelló de la Plana

La Diputació provincial de Castelló ha elegit pera tema del treball que ha de optar al premi en els pròxims Jochs Florals de Lo Rat-Penat «Memoria sobre'ls serveys administratius y obres públiques que podràn ser objecte de la Mancomunitat de la Diputació de Castelló ab les provincies limítrofes, ab arreglo al actual projecte de lley.»

El Círcol d'Unió Lliberal del districte sèptim del Poble Sech va acordar enviar una comunicació al president del Consell de ministres demanant s'activi y aprovi el projecte de Mancomunitats tal com està redactat per la comissió del Congrés.

Al Dia

Regenerantnos

Els pobres mortals que no estem ficats en les més secretes reconades de la política, no podem veure la importancia de certes disposicions que a primera vista'ns poden semblar ridícoles o poca-soltes,— ¿Per què's fa això? ¿Per què's diu tal cosa? ¿Per què aquest projecte de lley? ¿Per què aquestes o aquelles orientacions?—Y devegades lo que més petit ens sembla, es més gros, perque no sabem veure la trascendencia de les coses.

Tal passa, per exemple, ab dúes ordres sortides al mateix temps, en un mateix día, de dúes autoritats d'alta significació política y que semblen contradictories. Però alguna cosa deuen voler dir. Deu me'n guart de creure que son donades al «tum tum» y de pensar que no tenen relació entre elles.

Ja'ls ho diré abans de que s'impacientin.

En un mateix día, l'alcalde de Madrid ha manat que'ls carreters possessin barrets de palla an els cavalls y el senyor president del Senat, en Montero Ríos, ha disposat que'ls senyors senadors se'l llevessin, prohibintlos entrar a la Cambra si no van ab barret de copa.

No hi veuen una alta o una fonda trascendencia en el casament d'aquestes dúes disposicions? No? Donchs creguin que deu serhi. Es que no estem ben enterats de lo que passa. Per mí això son signes de descomposició del partit lliberal, si no es que algún parent de l'alcalde fassi barrets de palla pels cavalls y algún parent del president del Senat fabriqui barrets de copa alta. Y fins, aixís y tot, més que una competencia comercial significa tal vegada una competencia política.

Mentres l'alcalde protegeix al bestiar, el president de l'Alta Cambra fastidia als senadors. Posser vol tancar aviat, sense que s'aprovin els presuposts, y s'ha amparat dels barrets de copa. La bullanga de Aranjuez y l'Esquilache varen venir per una prenda de vestuari.

Saben vostès lo que es sortir de casa a Madrid, a les tres de la tarda, a l'estiu, ab barret de copa? Donchs, no ho vulguin saber, perque'ls podria costar lo que a don Quixot quan corría a sol batent per les planures de la Manxa: el derretiment de cervell de que'ns parla l'amich Cervantes. Fins la gent se'ls mira als senadors quan passen pels carrers.—Pobre senyor, a la seva edat, ab aquesta calor y aquest pès a sobre!—diuen ab tò de llàstima.

Però feta la lley, feta la trampa: jo he vist molts cavalls sense barret de palla y molts senadors sense barret de copa. El barret de palla dels cavalls se'l posen els carreters y els senadors tenen el de copa a la robería de la Cambra y fan el cambi, abans d'entrar a la sala, ab el de palla que porten pel carrer.

Ara del barret de copa'n diuen sindumentaria de trabajo». L'alegoría del rich, del banquer, del saraiista, tornada trajo de treball... ¡Còm cambíen els temps!

Jo crech que ara en Montero Ríos ha trobat el veritable camí de la regeneració d'Espanya. Llàstima que, a la seva edat, no té prou vida per acabarla!

POL

Madrid 18-6-912.

GLOSARI

MEDALLA DE LA CIENCIA Y LA VIDA

II

REVERS

Pregunta: Què anomeneu «les Humanitats»?—Resposta: Anomeno «les Humanitats», aquella part del saber y de la ciencia que NO TE RES QUE VEURE ab el fet que les vaques tinguin els corns devant o darrera les orelles.

Aquesta part pot cambiar, de fet cambía, en son contingut material. En el sigle XVI, el nucli y atmetlla de «les Humanitats» era constituit per la Filología clàssica. En el sigle XVIII,—de Voltaire a Mesmer, passant per Frederich el Gran,—per la Física. En la època romàntica del sigle XIX, per la Historia. Avuy, jo he llensat la idea que tal volta el centre de les Humanitats sigui la Biología.—¿La Biología? ¿Una ciencia natural?...—Sí, això es possible pel fet que avuy existeixi una biología, una ciencia natural, que RES TE QUE VEURE ab coses com la situació dels corns de les vaques.

Ara: les Humanitats son la essencia de tota formació, de tota Educació intelectual.—La Educació, donchs, re-venja la ciencia de la venjansa de la vida, manifestada, com ahir déyem, en les comprometedores preguntes ab que'ls infants posen en confussió y humilien el saber de pares y mestres.—¡Menut, el papa no sab respondre, aixís, de sobte, a ta pregunta de per què'l gas crema cap-permunt y la electricitat cap-per-vall! Però com ton pare ensenya biología a la Universitat de Roma, tú, pera avensar en la coneixensa, hauràs de subjectarte a les lleys y definicions que ton pare haurà formulat.

Y de que t'hi subjectis, te'n vindràn elevació y eficacia. Y de que sien molts al teu país que s'hi subjectin vindràn grandesa y prosperitat al teu país. Son generalment aquells qui, havent oblidat la exacta posició dels corns de la vaca, donen l'esperit a les Humanitats, els qui fan la més pura gloria d'una Nació.

Un astrònom, mirant les estrelles, va caure a un pou. Victoria de la vida.—Però una societat d'homes val proporcionalment el número d'ells qui son capassos de caure en un pou. Victoria de la ciencia.

El qui no pot caure es que ja es abaix. Unicament no podría caure en un pou aquell que ja hi jau dins.

XENIUS.

A l'extranger

LES ELECCIONS ALS EE. UU.

Segons noves que arriben de Xicago el Comitè nacional republicà ha acabat la seva enquesta sobre la qüestió dels sufragis donats en la Convenció per tots els representants dels Estats de la Unió.

Els quefes del partit den Taft declaren que ells hauràn 555 vots, suficients per assegurar la elecció d'aquell, com candidat republicà, en el primer torn d'escrutini. Els roosevellistes, en cambi, no n'atribueixen als adversaris llurs més que 535, que no seràn prou a conseguir la elecció den Taft en el primer torn; y afegeixen que, si no es elegit en el primer torn, ja es impossible que alcanci victoria.

Un dels delegats representant den Follette, un altre candidat, ha declarat que una volta's vegi que no pot aquest ser elegit, tots els seus delegats votaràn per en Roosevelt.

S'havía dit que aquest se presentaría davant la Convenció per defensar ell mateix la seva causa; noticia que queda confirmada pel telegrama que rebem de l'Agencia Havas, conegut ja pels nostres lectors de matí y vespre, donantnos compte d'un discurs que ha pronunciat a Xicago, en el qual exposà'l seu programa polítich tot atacant ab violencia al seu contrincant Taft.

Antecedents de la lluita. - El "macht,, Taft-Roosevelt. - Els republicans en febre

(De nostre corresponsal a Nova York)

Si en Roosevelt surt president, ho serà per tercera volta; essent, allora, el primer que ab tal circunstancia ocuparà'l càrrech desde que's proclamà la República Nortamericana.

Els qui redactaren la constitució d'aquest regiment preveuríen ja'l pervindre y dictaren les bases per dos termes solament, de dos anys cada ún. Desd'aleshores, durant els 114 anys de presidents successius, per tres vegades s'han presentat personalitats ab aspiracions de tercer terme; però no ho han pas conseguit.

Al present, la personalitat de Mr. Roosevelt compta ab molts partidaris que apoyen la seva candidatura, anomenantlo republicà-progressista per les innovacions que proclama. En son programa comensa per demanar la primaria, això es: instituir que la candidatura presidencial siga nominada directament pel poble. Proposa també certes esmenes en la Constitució pera donar més força al vot electoral. Ell s'en và a les capitals, pronuncia discursos y escriu ses idees, escampant aixís sa propaganda política.

En Taft fa lo mateix, y pera donar més força a la crítica que fa de son adversari, l'anomena reaccionari, bullanguer, imperfecte y revolucionari. En resum: l'un desacredita els arguments del altre.

M. Roosevelt y Mr. Taft eren molt amichs l'any 1908, en Roosevelt va exigir que son successor fos en Taft, y ell, tot content, s'en va anar a la caça de lleons a l'Africa, sortí d'aquells cintaus més viu que abans, visità d'una manera molt vistosa alguns tronos d'Europa, y per fi tornà plé de vida y d'honors a Nova York. Tenía promès que no aspiraría al tercer terme de la presidencia; mes una força irresistible l'atreu y el porta a la lluita política contra son propi amich escullit.

L'un y l'altre contrincant sostenen una campanya furibunda. Han recorregut molta part del país absorvint l'atenció popular ab llurs «arranques,» arguments y promeses.

L'espectacle d'aquesta controversia entre les dues eminencies polítiques mortifica a molts americans, car aquests saben el poch favor que això porta al respecte y dignitat de l'autoritat, y saben també l'efecte sarcàstich que ha de produir en aquells paisos monàrquichs y no monàrquichs quan dirigeixin llurs miradas envers aquesta gran República, model de federalisme.

En la renyida lluita Mr. Taft sostè que, per l'honor de son partit y de l'administració que representa, se veu forsat a combatre la polémica de son temible adversari, Mr. Roosevelt, tot envejós de mando, s'esgargamella fent unes promeses que han de donar, diu ell, més força a la voluntat del poble y han de portar més benestar al país. L'un y l'altre son del mateix partit republicà, y aquest gran partit que governa desde l'any 1894, dividit ara en dos bandos, està ardent d'ebullició febril. Els delegats tafistes y roosevelistes estàn preparantse ja pera la gran lluita que tindrà lloch el 18 d'aquest mes. Els demòcrates estàn joyosos, en la espectativa d'un desacort entre'ls delegats republicans, lo que pot portarlos facilment al èxit d'elegir president a un demòcrata; però temen que en Roosevelt, ab sa popularitat, enfonzi a tots els seus adversaris.

RECTUS

Nova York, 1 de juny 1912.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La convenció de Xicago

París, 19, 11'30 matí.

Xicago.—Una gran gentada permaneix estacionada devant de la sala del Colisseu ahont se celebra la Convenció del partit republicà pera designar candidat del partit a la presidencia de la República.

A la Convenció hi assisteixen 14,000 persones.

La sessió es molt agitada.

Han parlat varis oradors, entre ells, Mr. Hadley, partidari den Roosevelt, y Mr. Watson, partidari den Taft.

Mr. Root, partidari den Taft, ha sigut elegit president interí de la convenció, y ha pronunciat un discurs elogiant l'administració del actual president de la República.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DEL BRASIL

Fallida

París, 19, 10'45 matí.

Rio Janeiro.—Es oficial la fallida de la companyía d'exportació de cafès de Santos.

Aquesta fallida causa pèrdues importants, sobretot en els mercats extrangers.

DE L'ARGENTINA

La radiografía

París, 19'10'25 matí.

Buenos Aires.—El poder executiu ha presentat un projecte de lley declarant que'l servey de comunicacions radiotelegràfiques fins a una distancia de mil kilòmetres de la costa pertanyen al Estat y concedint un plaç de 60 díes pera que les companyíes y propietaris de bancos de passatgers puguin instalar aparells radiotelegràfichs ab potencia de 500 kilòmetres.

DE FRANÇA

Desgracia d'aviació

París, 19, 11'30 matí.

Donai.—A dos quarts de set d'aquest matí s'ha produit un desgraciat accident d'aviació al Aeròdrom de Brayelle.

Volant a uns 35 metres d'alsada, han topat dos biplans militars, cayent tots dos.

El tinen Peignan, del 84 d'infantería, que pilotava un dels biplans, ha quedat mort al acte. Havía sofert fractura del cràni y d'un braç.

El capitá Dubois, del 41 d'artilleria, que pilotava l'altre biplà, ha sofert fractura del cràni. Ha sigut transporttat al hospital, en estat comatós, sucumbint al cap de tres quarts d'hora.

A la Cambra. La reforma electoral

París, 19, 9'36 nit.

A la Cambra de Diputats ha continuat aquesta tarda la discusió del projecte de reforma electoral.

Els anti-proporcionalistes han donat un nou assalt al Govern, a propósit de la majoría que va tenir ahir en la votació del contra-projecte del senyor Angagneur.

M. Poincaré ha afirmat que la majoría que va obtenir el Govern va ser republicana.

Després d'un discurs de M. Jaurés atacant duament als radicals y d'unes paraules de M. Poincaré manifestant que no comprèn perque se l'interpela inopinadament sobre la política general, els anti-proporcionalistes han presentat una moció, invitant al Govern a realisar la reforma electroal ab la majoría republicana d'abdúes Cambres.

El Govern ha declarat que no acceptava aquesta moció, essent refusada per la Cambra.

Seguidament s'ha aprovat una ordre del dia de confiança en el Govern, per 366 vots contra 7 y nombroses abstencions, explicades per la brevetat de la declaració de M. Poincaré.

Dillums continuarà aquest debat.

La vaga marítima

Paris, 19, 9'52 nit.

Avuy era'l dia senyalat pera la vaga general d'obrers de les inscripcions marítimes.

A Nantes, Cherbourg y Lorient no ha plegat ningú.

A Burdeus el paro ha sigut inapreciable.

A Marsella hi hà certa agitació. S'espera l'arribada de marins del Estat pera assegurar la sortida dels vapors correus.

A Saint-Nazaire s'ha proclamat la vaga per 24 hores.

Comuniquen de Marsella que en una reunió celebrada pels vaguistes marítims el secretari del Sindicat ha llegit un despatx anunciant que s'ha declarat la vaga general d'inscrits marítims a Alger.

D'ALEMANYA

Discurs del Kaiser

París, 19, 12'16 tarda.

Hamburg.—En un discurs pronunciat ahir després de les regates, el Kaiser va manifestar que'l penó alemany únicament ha de ser içat hont pugui ser defensat ab honor.

Per això'l Kaiser se va manifestar deservat quan se tractava d'arborarlo allí hont alguns desitjaven vilvament veurel onejar.

Va acabar dient que'l seguirà sempre per totarreu, hont anirà sempre avant. (Aplaudiments).

Polítiques

"Diario de Noticias" de Lisboa

Aquest important diari portuguès publica de tant en tant «Crónicas da Catalunha», que van firmades ab dúes lletres: R. R., que ben bé podrien correspondre als cognoms: Ribera y Rovira, de una persona que primer fou regionalista, després integrista, després intervingué en un negoci a Lisboa que s'anomenava Casal Català y per ara pertany a la U. F. N. R.

El cronista R. R. hi copía un paragraf d'un diari barceloní alabant al senyor Ribera Rovira: «O senhor Ribera y Rovira traz duas campanhas com una actividade e um valor admiraveis...»

«Em conferencias, em comicios, no nosso jornal, no folheto, no livró, ó joven presidente da entidade barcelonesa deu una bela amostra de desinteresado, inteligente e fecundo trabalho...»

En un altre apartat de la crònica s'ocupa de la vinguda a Barcelona den Melquiades Alvarez y dels republicans reformsites y diu:

«E certo que o novo partido reformista nao tem aquí adeptos prestigiosos. Como acontece sempre que una figura primacial da oratoria democràtica levanta bandeira propria una turba anónima de gente fracassada e impotente acolhe-se á nova política num anceio concupiscente. Assim foi como o melquiadismo, em Barcelona, só foi patrocinado por meia duzia de individuos sem grande solvencia popular...»

«Portanto, o reformismo, que em outras localidades espanholas responderá á una positiva necesidade e utilidade, aquí e altamente perturbador do nosso estado social democrático e republicano...»

Varies

—El pròxim dissapte, día 22 del corrent, a les deu de la nit, el secretari de la Societat d'Estudis Econòmichs, don Juli Bassols, donarà una conferencia en el Comitè de Defensa Social, Lauria, 42, sobre la reversió dels tranvíes.

Govern civil

Visites

Ahir visitaren al governador el cònsul general de Mèxich y el regidor senyor Riera.

Queixes

A les queixes d'alguns diaris sobre'l sovinteig de robos de gallines a la barriada del Poblet y de l'acumulació de escombrarles en un solar del carrer de Villarroel, ha contestat el governador dient que's prendràn les mides convenients.

Censura previa

Una comissió d'empresaris de cinematògrafs ha visitat al governador demanantli que envíi un delegat del Govern en les proves de les pelícoles pera que decideixi les que son morals y les que no ho son, a fi d'evitar les suspensions perjudicials una vegada la pelloota ha sigut adquirida.

Multes

El governador ha imposat multes de 250 pessetes a cada ún dels amos de les 21 cases de dormir que no han realisat les reformes ordenades per la sanitat, y els hi ha concedit un plaç de 15 dies pera que ho fassin, passat el qual clausurarà aquelles que no hagin obeït.

Contra la blasfemia

El governador ha publicat un bándol contra la blasfemia que donarem en la nostra pròxima edició integrament.

Bon servey

L'inspector de policía, de servey a l'estació, ahir al matí, al arrencar l'exprés de Madrid, va notar, ab extranyesa que partía una dòna pobrement vestida.

Donat coneixement al seu quefe, aquest va convenir ab ell que podría èsser la criada que desapareguè d'una casa del carrer de Colón ab alhajes per valor de 5.000 pessetes.

Telegrafiat el cas al governador de Saragossa al passar el tren va fer detenir la dòna, que era, en efecte, la que's sospitava, havèntseli trobat totes les joyes a sobre.

Ha sortit la policía de Barcelona, a cercar la detinguda pera portarla aquí.

Mitings y manifestacions

Pera diumenge vinent, els conjuncionistes d'Igualada, preparaven un aplech ab manifestació banderes y demés; y com que un acte polítich may sol anar sol, heusaquí que'ls lerrouxistes ne preparaven un altre, proposantse fer també una manifestació pera anar a rebre als oradors de Barcelona.

L'alcalde, consultant lo que havía de fer, ha rebut del governador, resposta d'autorisar els mitings y prohibir les manifestacions.

L'Assamblea de fondistes

Sessió de clausura

Ahir va celebrarse la sessió de clausura de l'Assamblea, presidint el senyor Bombardó.

Discutits alguns temes que no havien pogut ésser despatxats en les passades sessions y en la discusió dels quals hi varen intervenir els senyors Decampo, Ibarra, Nougué, Rodríguez y el representant de la Societat de Cambrers «La Alianza» senyor Costa, el senyor Pedrolla va llegir un escrit queixantse de certs abusos comesos en la estació de Reus.

El president, després de manifestar que's faría lo possible pera que en lo successiu no's repetissin els abusos esmentats, va pronunciar algunes paraules d'agraiment a tots els assambleistes y va donar l'Assamblea per acabada.

Se va acordar que l'Assamblea de 1914 se celebri a Valencia.

Sortint de la sessió de clausura, els assambleistes varen marxar a La Rabassada, ahont varen dinar, tornant a Barcelona a darrera hora de la tarda.

NOTICIES

DE BARCELONA

Dinámica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Ans d'ahir plogué a Austria-Hongría.

Hi havía una veritable calma atmosfèrica en tot Europa de tal manera que avuy solament se desenrotllarà un centre tempestuós a Irlanda, y una petita ona tormentosa al Cantàbrich y terres franceses vehines.

A Espanya el temps serà esplèndit com ahir, aumentant la temperatura.

D. PUIG.

Ahir el dia aparegué ab el cel desembraçat de núvols per complet, brillant el sol ab tots els seus esplendors y deixantse sentir la calor ab força intensitat.

—*Cardó.* Bronquitis, brians. Vegis anunci.

Ahir tarda va ser posat a disposició del jutjat un vehí de la Baixada de Cervantes, per haver donat tal pallissa a una minyona seva, de 22 anys, que li va produir numeroses contusions de pronòstich reservat.

—Neurastenia, anemia, debilitat general, ab curació ab el Miogenol. Demánis farmacies.

Ha sigut llicenciat en la Facultat de Farmacia d'aquesta Universitat el nostre amich y company en Rafel Panés y Amat, un dels choristes més entusiastes del Orfeó Català.

Les grans festes de la sardana que tindràn lloch els dies 22, 23 y 24 del corrent mes de juny al Sportsmen's Park aniràn a càrrech de la renomenada cobla de Santa Coloma de Farnés «La Principal».

Les audicions seràn; el día 22, a les deu de la nit; día 23, a les onze del matí, a dos quarts de cinch de la tarda y a les deu de la nit, y el día 24, a les deu de la nit.

També s'en dançaràn el día 24, a la tarda, corrent a càrrech de la cobla «Barcino».

Entre les sardanes que componen els programes n'hi hà varies de noves, originals de celebrats autors.

Hem sapigut ab viva satisfacció que la simpàtica senyoreta Conxita Ferràn, que tant va treballar a favor de la tómbola Corma, que te ja'l títul de mestra, y que cursa'l batxillerat en l'Institut d'aquesta ciutat, ha obtingut nota de «sobresaliente» en totes les assignatures pera les que estava matriculada en el curs que acaba de finir.

Li enviem la més coral enhorabona, que fem extensiva a tota la seva apreciable familia.

En la sessió académica que celebrarà avuy, dijous, a les set del vespre, la Societat Mèdich-Farmacèutica dels Sants Cosme y Damià, el doctor Puig y Says desenrotllarà el tema: «Exposició d'un cas greu de neuralgia del trigémino curada per les injeccions neurolítiques del alcohol».

Avuy, dijous, a dos quarts de deu del vespre, en l'Ateneu Barcelonés el doctor Mestre Puig, de Molins de Rey, donarà una conferencia pública sobre'l següent tema: «Lo que deuria ésser la alimentació».

El senyor Bisbe ha firmat els següents nomenaments:

Ecònom de Parà, Rvnt. Llic. Lambert Botey; Regent d'Hospitalet, Rvnt. Esteve Oleant; Ecònom de Sant Esteve de Palautordera, Rvnt. Angel Rovira Giró; Ecònom d'Olèrdola, Rvnt. Lluis Casals; Vicari de Sant Just, Rvnt doctor Antoni Tenas.

Ahir van visitar al senyor Bisbe una comissió de cavallers de la Ordre del Sant Sepulcre, la Junta d'Obra de Sant Pere, y els obrers de la colonia Güell, que han sigut distingits ab la Creu de Beneficencia, pel seu generós acte de donar troços de la seva pell, pera curar a un seu company ferit.

— Soliloqui d'un artrítich. ¿Què serà que desde que prench la «Piperazina Dr. Grau» me trobo totalment aliviat del agut artritisme que tant me molestava, vegentme totalment curat? Es que dit medicament es el millor disolvent del àcit úrich.

Publicacions rebudes:

«La Escena Catalana», número 297 corresponent al día d'avuy.

«El ví de Navàrcles», per Joan Pastual, farmacèutich. Editat per la llibreria de S. Joseph, de Manresa.

Al Turó Park avuy, a la nit, hi haurà una festa benèfica escolar.

— L'aliment dels nens y la calor

S'apropen les calors y hi hà que tenir molt cuidado ab l'aliment dels nens de pit y dels ja grans dèbils perque la mala alimentació mata a molts d'ells. Les mares deuen donar als seus fills, com a prova, un pot de GLAXO (idèntich a la millor llet materna), pera que vegin lo maravellosament que'ls prova y sàpiguen que en totes èpoques el GLAXO pot criar robustes als seus fills y salvarlos la vida en casos desesperats. Pera convalescents, vells y malalts, especialment del estòmach, GLAXO es ideal. Demanarlo en farmacies, droguerles y ultramarins, y als dipositaris Vidal y Ribas, doctor Andreu, Viladot, y viuda Alsina.

JERRO nou sistema, cinch minuts l'aiua gelada. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al quarto dels comptadors de gas de la portería del núm. 197 del carrer d'Aragó, hi hagué, a les deu de la nit, una explossió de gas en el moment en que un empleat de la companyía l'examinava juntament ab la portera.

Van caure alguns embans però no hi va haver cap desgracia personal.

— No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G, Passeig de Sant Joan, número 44, Preus ventatjosos.

Blay Sanjoan, de 34 anys, vehí del carrer de les Ramelleres, volent baixar d'un tranvía en marxa a la Ronda de Sant Antoni, va caure y va ferse contusions a les cames y erosions a la cara. Va ser curat al proper dispensari.

— Fosfo-Glico-Kola-Lacitinat, cura neurastenia. B. Doménech. Rda. S. Pau, 71.

Ahir, a quarts de sis del matí, va declararse un petit incendi a una habitació de la botiga núm. 22 del carrer de les Tapies.

Van cremarse, no se sab per quina causa, alguns vestits dels dependents Salvador Vinyals, de 17 anys, y Geroni Martinez, de 52, que dormien a l'habitació, els quals van ser atacats d'asfixia pel fum.

Els vehins y el municipal de punt hi van córrer, y després d'apagar el foch, que no tenía importancia, van portar al pacient Vinyals al dispensari del carrer del Rosal, havent sigut trasladat després en estat alarmant al Hospital Clínich.

— Pera Juanets y Peres, Discos Regal pera gramophons y aparells desde 30 a 500 ptes. Carrer Sta. Agna, 21.

Va ser aussiliada al dispensari de Cà la Ciutat una dona de 32 anys, vehina de la plasseta den Marcús, la qual presentava una pila de blaus a les espatlles y a la esquena, efecte d'un bastó que manejava'l seu marit ab deplorable lleistesa.

—Un minyó de 24 anys y un germà seu de 37, habitants al carrer d'Olzinelles, van tenir un altercat per si el segón maltractava a la propia muller a puntades de peu. Resultat, que'l minyó referit va arreplegar un tall regular al cap, produit per una paleta d'escombriaire.

—Un home y una dona que viuen al carrer de Castanys (S. M.), van tenir una disputa per qüestió d'interessos, y la dona, armantse d'un fenomenal garrot, les hi mesurà al seu contrincant ab tal entusiasme, que si no fuig, el deixa al siti.

De tots aquests batibulls se'n va passar denuncia al Jutjat.

—No confondre vímet ab els mobles de jonch esmaltat. Fca. P. de Gracia, 115.

Un municipal de servey al mercat de Sant Antoni, va reconvenir a una dona que venía verdura sense permís al carrer den Borrell, y al intimarla que anés a la direcció, se va posar en extrem furiosa, va rebatre la verdura per terra y va moure un escàndol enorme.

Lo qual li va valer ser portada a la delegació de policía.

— *Licor concentrat Curé Abeilles*, cura Tifus y Febres. 2 ptes. Rbla. Flors, 4.

En el Patronat Social Obrer de Les Corts, se celebrà diumenge una solemne festa deportiva, literaria y musical, en celebració del fí de curs de les escoles cristianes que sosté aquesta benemèrita institució.

En el programa nodridíssim hi figuraven carreres a peu carreres de cintes en bicicleta, futbol, música, lectura de poesíes y el discurs del director de les escoles don J. Cirera y Sormaní, y el de remerciament que va anar a càrrech del director del patronat, reverent Ildefons Muñoz.

La nombrosa concorrencia que assistí a la hermosa festa, celebrada al hire lliure, va sortirne altament satisfeta.

DE FORA

—Altre nou servey d'automòvils.—La passada setmana va inaugurarse un servey complet d'automòvils que fan el trajecte de la estació de Blanes a dita població y a la pintoresca de Lloret de Mar, arribant molts dies fins a Tossa.

Indubtablement, aquest rapidíssim medi de locomoció que s'acaba d'instaurar, ha de contribuir en gran mannera a la major afluencia de families estiuejadores que, en nombre creixent, se mostren desitjoses de fruir en la contemplació d'aquelles tranquiles y delitoses platjes.

—Camprodón.—Festa major de Sant Patllari.—Programa: Día 20 de juny. Tritlleig de campanes y tronada. Cercavila. Almoines als pobres. Completes. Serenada y sardanes.

Día 21. Passada ab els gegants, nanos y cobla, ballant una sardana a cada plaça. Missa solemnial. Professó. Cine. Passada y sardanes. Sarsuela y ball de sala.

Día 22. Passada com el dia abans. Missa solemnial. Sardanes. Concert. Cine. Passada y sardanes. Ball de sala y teatre.

Día 23. Cine ,passada y sardanes.

Día 24. Diana. Forada a la font de Sant Patllari. Sardanes a la Font Nova. Cine y sardanes.

Día 25. Tornaboda a les fonts. Cucanyes y enlairament d'aeriplans.

—Diumenge passat, la Joventut Conservadora de Igualada va fer una vetllada a la memoria del eminent polígraf Marcelí Menéndez y Pelayo, prenenthi part les més distingides personalitats de la vila. Entre altres treballs literaris s'hi llegí un notable discurs que envià don Alexandre Pidal.

Donà un especial encís a la festa la presencia de gentils y hermoses senyoretes que foren obsequiades ab poms de flors.

Al final de la vetllada s'obrí una suscripció pera contribuir a l'erecció del monument al gran pensador y escriptor.

—Homenatge an en Ribot y Serra.—Els elements intelectuals de la ciutat de Sabadell han tributat un homenatge al seu distingit compatrici don Manuel Ribot y Serra, fentli entrega, en el seu propi domicili, d'un artístich pergamí d'extraordinari mèrit, executat en gòtich policromat pel sapient bibliòfil don Eduart Canibell.

En el pergamí s'hi llegeixen paraules de gran afecuositat per la obra realisada pel cronista de la industrial ciutat, que sempre ha anat al devant de totes les manifestacions de cultura, y el suscriuen les més prestigioses personalitats d'aquella població.

—Diumenge, dia 23 del actual, a les dues de la tarda, en el Teatre-casino L'Unió de Surers Catalans, s'hi celebrarà un miting en defennsa de l'industria suru-tapera, que serà presidit pel senyor marquès de Camps.

INDISPENSABLE A LOS VIAJEROS

Los Salicilatos de Vivas Pérez

MARCA DE FABRICA DEPOSITADA

Curan pronto y bien toda clase de indisposiciones del TUBO DIGESTIVO, VÒMITOS, DIARREAS, CÓLERA, TIFUS, DISENTERIA, etc.

ADOPTADOS DE R. O. POR EL MINISTERIO DE MARINA Y POR EL de Guerra, y recomendados por la Real Academia de Medicina.
Son falsas todas las cajas que no lleven en el prospecto inscripción transparente con los nombres del medicamento y del autor.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 19, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'15, baix la presidencia del comte de Romanones, y trobantse en el banch blau els senyors Canalejas, Barroso, Luque, Alba y Villanueva.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Prechs y preguntes.—El senyor ORTEGA Y GASSET formula un prech denunciant abusos de un ajudant de monts.

El senyor LLOSAS solicita uns documents.

El senyor PEDREGAL pregunta si s'admetrà la redempció a metàlich dels que resultin soldats aquest any després de la tercera revisió.

El ministre de la Guerra contesta en forma que no se sent, però sembla que ho fassi afirmativament.

El senyor IGLESIAS (don Pau) demana que se substancíin d'una vegada'ls processos incoats a les societats obreres suspeses y, encara que sigui per la vía diplomàtica, se gestioni el pagament dels jornals que una empresa extrangera de Aguilas deu als seus treballadors.

El senyor SORIANO s'ocupa de la prodigalitat que s'observa en la concesió de recompenses per la vaga del estiu passat.

Manifesta que hi hà oficials que han tingut recompenses sense haver estat a Bilbao, y afegeix que la majoría dels oficials que van anar a dita población se passaven el día al casino o passejant pels carrers, perque no tenien altra cosa que fer.

Afirma que això desagrada a una gran part del exèrcit, y d'això s'ocuparà extensament quan se discuteixi el projecte de lley de recompenses preparat pel general Luque.

De les recompenses per la campanya de Melilla diu que constitueixen una vergonya nacional, car s'han repartit en forma molt poch equitativa.

Manifesta que ha de tractar especialment del cas del ascens del comandant senyor Gomez, fill del general Gomez Jordana, que ocupant el número 83 del escalafó y pel fet d'haver estat 20 dies a Melilla fou ascendit a tinent coronel.

Pregunta al ministre de la Guerra si sab lo que succeeix a la fàbrica de Trubia y la influencia que en això pot tindre un tal Miquel Gomez.

Pregunta també si després de la reforma del uniforme del generalat poden usar els generals entorxat a la boca-màniga.

El ministre de la GUERRA.—En trajo de gala, sí.

El senyor SORIANO.—¿Y en els demés, nó?

El ministre de la GUERRA.—Nó.

El Sr. SORIANO.—Me basta aquesta contestació.

Després s'ocupa del joch y diu que se segueix jugant en moltes parts.

Afegeix que a Barcelona s'ha creat una academia de martingales. (Rialles).

Pregunta al senyor Barroso quin es el seu propòsit respecte a la reglamentació del joch. Aquest no s'exerceix sols en el tapet vert sinó en els frontons y joch de pilota y això es encara més escandalós.

Passa a tractar del quadre de Van der Goes y fà un proemi festiu parlant de les discordies de la majoría y dels enfados del ministre de Instrucció pública, provocant la hilaritat de la Cambra.

Diu que'l banch blau es un conjunt de remendos de distints colors; que'l senyor Barroso es un ministre de marbre; que'l senyor Alba suposa que es cosa de política la escola flamenca y altres coses per l'estil que fan riure als diputats.

Madrid, 19, 5'15 tarda.

El senyor SORIANO expressa la seva extranyesa perque no's discutexi a fondo l'assumpte del quadre de Van der Goes.

¿Què passa, senyor Villanueva, ab aquest quadre? Me dirigeixo a S. S. que passa per un ministre íntegre y que ha lograt que tots els oficinistes vagin al ministeri a la seva hora (Rialles), perque S. S. ha sigut ponent de aquest assumpte en la comissió permanent del Consell d'Estat y S. S. pot ilustrarnos en aquesta qüestió pera que s'acabin les murmuracions de la opinió.

Requereix al senyor Osma pera que intervingui en aquest assumpte y manifesta que segons li ha dit un ilustre arxiver, don Nicet Oneca, aquell senyor va oferir al allavors ministre d'Instrucció pública senyor Gimeno uns documents demostratius de que'l quadre de Van der Goes pertanyía al Estat y el senyor Gimeno's va negar a que dits documents s'unissin al expedient.

¿Què passa aquí? ¿Quin misteri es aquest? Es precis que s'aclareixi tot.

El Consell d'Estat ha obeit a presió de la embaixada alemanya y en aquests assumptes de les antiguitats, en que's creuen milsons de marchs, hi hà moltes coses que cal aclarir.

Aludeix a la denuncia que va fer el duch de San Pedro Galatino al Senat y diu que un mosaich de l'Alhambra fou venut en 25,000 franchs.

¿Y de la venda de tapissos del Palau, què'n sab el ministre d'Instrucció pública?

Es una vergonya que tinguem de ser nosaltres els qui defensem aquests trofeus de la tradició, mentres callen els magnats de la noblesa y els representants de la minoría tradicionalista.

El senyor LLOSAS:—Aquesta minoría no vol discutir l'assumpte fins que vingui a la Cambra l'expedient.

La prosperitat particular la respectem molt, però sostenim el criteri de que en les obres d'art s'ha de fer tot lo possible pera que no surtin d'Espanya.

Quan vingui l'expedient, intervindré ampliament en l'assumpte.

El ministre de la GUERRA manifesta que en l'exèrcit espanyol no hi hà la menor indisciplina ab motiu de les recompenses.

Desde que hi hà exèrcits, hi ha hagut sempre recompenses.

En els exèrcits extrangers, de capità per amunt, s'ascendeix per elecció. (Protestes dels republicans).

El senyor SANTACRUZ. — ¡Haver plantejat bé la qüestió!

El general LUQUE. — Ja ho he fet. M'he declarat partidari de la escala oberta, tant en pau com en guerra.

Prega que no l'interrompin.

Les recompenses otorgades en la península, no son per les vagues, sinó per distintes causes.

Diu que'l senyor Gòmez Souza es un dels quefes més distingits del cos d'Estat Major, que fou greument ferit en la campanya de Cuba y en la de Melilla, ha tingut un comportament brillant.

El senyor SORIANO. — Jo no he negat rès d'això. Lo que he fet es preguntar si'l senyor Gómez Souza va cometre algun acte heròich en els 20 dies que va ser a Melilla.

El ministre de la GUERRA. — L'ascens li fou concedit per un judici de votació, perque'l seu comportament fou verament heròich.

El senyor SORIANOO. — Però ¿què va fer?

El ministre de la GUERRA. — Vaig a dirho. Es una de les coses més difícils en la guerra. En un moment de vacilació de les tropes, se va posar davant d'elles, les va reconstituir y les va portar al combat.

El senyor NOUGUES. — Va cumplir ab el seu dever. (Rumors).

El senyor SORIANO. — Això ho han fet molts quefes de Melilla.

El ministre de la GUERRA recorda, pera acabar, que en la passada guerra civil, per un fet semblant, la presa d'un reducte, el Rey Don Alfons XII va concedir recompenses sobre'l camp de batalla y tots els quefes y oficials que havíen près part en l'acció.

El senyor SORIANOO rectifica, insistint en que hi ha hagut desigualtats irritants y en que hi hà postergats, estant descontents molts en l'exèrcit. (Rumors).

El general LUQUE. — Jo afirmo lo contrari.

El senyor SORIANO. — Desde ara anuncio una interpelació sobre la guerra de Melilla ab les ombres d'una negoles Cambres se discuteixen aquestes coses, però aquí's vol embolcallar la guerra de Melilla ab les ombres d'una negociació que no té rès que veure ab la guerra.

Madrid, 19, 9'15 nit.

El senyor SORIANO.—Discutirem la guerra de Melilla y diré coses que seràn com advocacions del Dante: coses lúgubres y catàstrofes que us posaràn els cabells de punta. (Sensació.)

El ministre de la GUERRA.—Rès d'això ha ocorregut a Melilla, y el Govern ansía aquest debat pera que's demostri lo que dich.

El senyor BARROSO diu que s'han reiterat les ordres als governadors pera perseguir el joch, y afegeix que s'ocupa en el projecte de reglamentació.

El senyor VILLANUEVA manifesta que en efectie ha sigut ponent en l'assumpte del quadre de Van der Goes quan era conseller d'Estat y allavors exposà sa opinió, que manté sempre, però creu que no té dret ara a portarla al Parlament.

Afirma que en l'expedient no hi hà cap alusió a ingerencies de cap nació extrangera.

El senyor ALBA repeteix arguments empleats en tardes anteriors, pera exposar son desitg en aquest assumpte.

Afegeix que va concedir molta importancia a la conferencia del senyor Oneca en l'Ateneu, y pera ferse càrrech d'ella requirí an aquest senyor pera que li fés un resum autorisat de la conferencia.

Respecte a la Alhambra diu que va saber fa dos dies que la «Torre del Vino» s'anava a vendre en pública subasta; va prevenir al governador, se feu la subasta y el preu passà del doble del fixat.

La situació del ministeri es delicada perque carcix de recursos pera determinades obligacions. ¿Creu la Cambra que devem acudir a sumes quantioses pera evitar la sortida d'Espanya de les obres d'art? Pot la Cambra anar estudiant a temps aquesta qüestió pera resóldrela.

Manifesta que quan va fer la denuncia el duch de San Pedro Galatino, va transmetre les ordres oportunes pera corregir els fets denunciats.

El senyor MOROTE (don Joseph) hi intervé apoyant les denuncies de robos y expoliacions que's cometen a la Alhambra y exposa varies mides que a son judici deurien dictarse pera evitarho.

El senyor SORIANO prega al ministre d'Instrucció pública que vingui demà pera seguir discutint aquest assumpte.

El senyor ALVARÈZ (don Melquiades) s'ocupa de lo ocorregut ab la exclusió del cens de Gijón de varis electors als que s'ha negat la informació «ad perpetuum» per l'Audiencia de Oviedo, no obstant haver demostrat que no han deixat de ser vehins de Gijón ab el padró municipal a la vista.

Adverteix que aquesta informació ha sigut ordenada per la Junta Central del Cens, incòs per telègraf, y no s'explica la negativa de la sala d'aquella Audiencia.

Prega al ministre de la Governació que reclami l'expedient electoral y ab ell a la vista demostrarà la ilegalitat que's comet.

El ministre de la GOVERNACIÓ ofereix demanar l'expedient pera estudiarlo.

Ordre del día.—S'aproven varis dictamens.

Se posa a debat un dictamen de la comissió de presupostos sobre concessió de dos crèdits extraordinaris importants 7.996,935 pessetes al presupost vigent del ministeri de Marina.

El senyor PEDREGAL apoya un vot particular.

El senyor SUAREZ INCLAN li contesta y rectifiquen tots dos.

El ministre de MARINA hi intervé y tornen a rectificar tots dos.

El senyor AMAT parla pera alusions y se rebutja nominalment el vot particular.

Pera l'aprovació del article primer demanen els republicans votació nominal.

Se procedeix a ella y s'aprova l'article per 91 vots contra 14.

El senyor ALVAREZ (don Melquiades), demana que torni a llegirse'l resultat de la votació.

El secretari senyor QUIROGA ho fà.

El senyor SORIANO. — Avuy està bé.

El senyor ARIAS DE MIRNDA (fill). — Com tots els dies.

El PRESIDENT suspèn aquesta discusió.

Continúa'l debat del presupost de Gracia y Justicia.

El senyor SALILLAS apoya un vot particular a la part relativa a obligacions eclesiàstiques.

S'extèn en llargues consideracions, lamentant les desigualtats que en això se observen y discorrent sobre de la situació religiosa a Espanya.

Prega que se li concedeixi un descans y el president hi accedeix, aprofitant la ocasió pera que'l Congrés passi a reunirse en seccions, a les set.

Se renúa la sessió a les 7'30.

El senyor SALILLAS prossegueix el seu discurs, parlant de la excessiva dominació de la clerecía a Espanya.

Diu que'ls que maten a Espanya els sentiments religiosos son l'alt clero y elsr eligiosos intranzigents, que no saben inculcar al vulgu idees cristianes.

Cita'l cas d'un ja difunt bisbe de Badajoz, que jugava ab els noys, despulllantse de la seva alta gerarquía, y diu que si tots els bisbes fossin com aquest, hi hauría a Espanya sentiments religiosos. Però — afegeix — lo únich que preocupa al clero es l'acaparament de la dominació.

Parla de la prosperitat de les ordres religioses y recorda paraules del comte de Toreno, pronunciades a les Corts de Cadiz, en les quals protesta de la preponderancia perjudicial de les ordres religioses». Aquestes — afegeix — no tingueren participació en l'aixecament nacional de la independencia.

El senyor LLOSAS. — Quan vaig intervenir en el debat de la lley del Candau, vaig demostrar lo contrari. Contestaré modestament a S. S. sobre aquest particular.

El senyor SALILLAS. — Tinch documents irrefutables de les Corts de Cadiz que demostren el meu assert.

Manifesta que'l convent de Guadalupe requerí l'aussili del general francès Lacroix pera no pagar 30.000 rals que li havíen correspost en un repartiment y afirma que'ls convents estaven convertits en quarters y enfermeries de les tropes franceses.

Manifesta que avuy a Espanya hi hà més convents de frares que fa un sigle, y això succeeix ab un Govern molt democrata.

Hi hà qui creu que'l senyor Moret va caure per la implacable hostilitat, però una setmana abans s'anuncià a Roma la seva caiguda.

El senyor CANALEJAS. — També han anunciat la meva moltes vegades.

El senyor SALILLAS. — El senyor Moret es home conciliador, però S. S. està com els avençats de la Edat Mitja, mirant sempre a la frontera. (Grans rialles).

Al senyor Canalejas li succeeix lo que a Ferràn el Catòlich d'Aragó; no'l tenen a Roma per un campió; es home hàbil y per això feu la lley del Candau.

Com que l'orador se dirigeix constantment al senyor LLOSAS, aquest exclama. — Se coneix que jo sóch l'únich defensor de les ordres religioses, perque sols se dirigeix S. S. a mí. Està bé; accepto la interpelació y aixís me proporcionaré per un moment la satisfacció de crèurem Govern.

El senyor SALILLAS continúa dient que les ordres religioses no acaparen ni fins al extrem de poder fer un presupost d'obres públiques que pera ell el voldría'l ministre de Foment; y tot ha sortit de la butxaca dels feligresos.

Se dirigeix al Govern dient que no deu tolerar l'acció econòmica dels bisbes, que contribueix a formar un proletariat de sotana.

L'invita a que prengui una determinació de caràcter econòmich, exigint explicacions de la inversió dels fondos de reserva.

Diu que les ordres monàstiques no son nacionals, sinó que tenen el cap a altra part.

La riquesa nacional se'n và tots els anys en menor quantía.

S'imposa vetllar més pels furs del clero parroquial.

El senyor CANALEJAS li contesta y diu que'l Govern recull del diucurs del senyor Salillas els datos que deu recullir.

Estima que'l senyor Salillas ha estat massa sever en les seves censures quan s'ha referit als prelats que dirigeixen la Iglesia d'Espanya y que exerceixen una influencia moral sobre el país que ara no es el cas determinar.

Cita el cas d'un prelat que's va quedar sense menjar pera donar el seu pà als pobres y va empenyar el bàcul pera obres de caritat.

Si no's vol generalisar el tipu del bisbe de Victor Hugo, tampoch devem generalisar el dels bisbes codiciosos a que's refería el senyor Salillas.

Manifesta que enfront dels datos que aquest ha llegit de les Corts del 12 podría ell presentarne altres de la revolució del 68.

Si se'm diu que aquestes estaven incorporades a un regisme en el que predominava la llibertat de cultes, jo puch dur que'ls altres actuaven en temps en que predominava la unitat religiosa.

Li diu al senyor Salillas que discursos com el que ha pronunciat aquesta tarda, ja no se senten en cap parlament, però per lo meditat y lo sincer, mereix respectes y no'l pendrà com materia vana. (Molt bé en la majoría.

El senyor ALONSO li contesta en nom de la comissió.

Se sospèn el debat y s'aixeca la sessió a les 9'10.

Senat

Madrid, 19, 9'15 nit.

S'obre la sessió a les 3'50, ab escassa concorrencia en escons y tribunes.

Prechs y preguntes. — El senyor MAESTRE demana al ministre d'Hisenda una estadística del moviment de barcos en l'últim trimestre.

El vis-comte de VALDEHERRO se fa ressó de les queixes formulades per alguns periodistes respecte al banquet celebrat a París en honor den Gomez Carrillo, ab assistencia de nostre embaixador en amigable consorci ab la Soletat Vilafranca.

El ministre d'HISENDA li contesta dient que no creu que'l banquet s'hagi efectuat en la forma que senyalen els periòdichs aludits y protesta de la frase «amigable consorci» que s'ha dirigit a nostre embaixador y Soletat Villafranca.

El vis-comte de VALDEHERRO rectifica breument.

El senyor POLO Y PEYROLON s'adhereix al prech del vis-comte sobre aquest banquet, y després fa una pregunta relacionada ab el personal administratiu dels Instituts y Universitats.

Ordre del día.—S'aprova sense discusió el dictamen concedint el bronze necessari pera'l monument al senador don Eduart Saavedra a Tarragona.

Se prenen en consideració dues proposicions de lley, una del senyor Diaz Moreu, sobre concessió de bronze pera la estatua a Jordi Juan, a Novelda, y

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedías, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hipercloridria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disentería, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto á quien lo pida.

altra del senyor Ballester pera una estatua a Alfons VIII, a Cuenca.

Continúa la discusió de la totalitat de les obligacions generals del Estat.

El senyor RAHOLA consum el tercer torn en contra.

Diu que va a repetir quelcom de lo que digué el senyor Alvarez Guijarro.

Adverteix que may al discutir els presupostos hi hà base pera poderlos discutir ampliament, car son desconegudes les xifres del presupost y per això es molt difícil ocuparse de tot lo que'ls integra.

Assegura que desde 1905 no s'han aprovat els comptes generals del Estat y ningú té la culpa sinó els que no han aixecat la seva veu pera protestar d'aquesta deficiencia.

Per això, quan hem de parlar de pressupostos ens trobem perplexes per haverhi una solució de continuitat entre els comptes de 1905 fins a la data.

El Tribunal de Comptes es l'únich que obra bé, presentantlos ab ses memories corresponents y actes notarials.

Diu que'n tots els ministeris se falta obertament al cumpliment de la lley.

Parla dels molts empleats que, havent dipositat les seves fiances pera desempenyar els càrrechs, a pesar d'haverlos deixat cessants, alguns fa més de 30 anys, encara no se'ls ha tornat la totalitat de la fiansa.

Parla de la recaudació per bens immobles, pecuaris y industrials, ahont hi hà gran desproporció, car mentres unes provincies paguen el 45 per 100 altres sols arriben al 30, resultant varies partides fallides.

També culpa a les companyies arrendataries que acaparen molts géneros y tenen grans profits.

Creu que's deu estimular la recaudació, millorant l'administració y evitant aixís recarregar els tributs.

Diu que hi hà moltes partides en el presupost que no beneficien a ningú y sols contribueixen a pertorbar l'administració.

Afegeix que en 1905 quedaren sense recaudar 52 milions y en presupostos successius ha arribat aquesta fallida en la recaudació, fins a 86 milions.

En els pagaments succeeix igual; 16 milions foren els que no's pagaren en el quinqueni de 1900-1905, y 42 milions son els que no s'han pagat en el darrer quinqueni.

Creu que no es necessari discutir els comptes generals del Estat pera que no ocorri com fins ara, car no tindrem bona administració si no coneixem aquests comptes.

Acaba dient que desde 1849 no s'ha confeccionat cap presupost veritat, ni se han liquidat els comptes del Estat com deuen liquidarse.

El ministre d'HISENDA fa'l resum de la totalitat.

Diu que l'administració sempre ha cumplert ab el seu dever presentant els comptes a temps.

Lo que succeeix es que s'han quedat en el Congrés y allí han dormit el són del oblit perque ningú ha volgut examinarlos.

Diu que la recaudació, es cert que's fa malament, haventhi rebuts per valor de cinch milions sense cobrar, per falta de personal pera realisar la recaudació y per falta de fondos pera pagar aquest personal.

S'ocupa de les liquidacions quinzenals y mensuals que's realisen fidelment.

Examina minuciosament les estadístiques pera provar que's realisa la recaudació.

El senyor ÀLVAREZ GUIJARRO fa algunes observacions a lo dit pel ministre d'Hisenda respecte a les estadístiques que ha aduit, dient que ell també ha près les xifres que va llegir ahir dels talonaris de cobrança.

Rectifiquen abdós y terminat el debat de totalitat, se procedeix a la discusió per capítols, aprovantse tots sense debat.

Se posa a discusió el dictamen sobre gastos de la Presidencia del Consell, que es aprovat sense debat y s'aixeca la sessió a les 6'25.

Contra'ls dipòsits franchs

Madrid, 20, 12'30 matinada.

Presidits pel vis-comte de Esa s'han reunit varis diputats castellans, acordant presentar una esmena al projecte de lley de dipòsits franchs, demanant que's prohibeixi la manipulació en els dipòsits franchs dels blats y les seves farines, l'arroç, l'oli y el vi.

En alguns diputats catalans y elements barcelonins ha produit gran extranyesa l'actitut dels diputats castellans que s'han reunit en el Congrés presidits pel vis-comte de Esa.

En alguns diputats catalans y ele's introdueixin en els ports franchs els cereals y les seves farines, vins, arroç y oli.

La sorpresa naixía de que precisament estava acordat en la última reunió, conforme ab els castellans, exceptuar aquests productes.

No sembla sinó que lo que's busca, no fent el dictamen en la forma convinguda, es donar motius a que's presentin esmenes y s'origini una discusió, que, tal com se troba el Parlament, equival a aplassar la discusió del projecte indefinidament.

La divisió de Canarias

A la tarda s'ha reunit la comissió dictaminadora del projecte de lley de divisió de Canarias, ab assistencia del senyor Canalejas.

Aquest ha exposat la fórmula que s'ha estudiat aquests dies, la qual no ha sigut del agrado de cap dels bandos.

Li han fet observacions els senyors Poggio, Moreto, Vicenti, Domínguez Alfonso y Matos, sostenint definitius punts de vista.

Els tenerifenys sostenien la unió y els de Las Palmas la divisió.

El senyor Canalejas desitjava l'unió y els tenerifenys han fet alguna concessió ab que s'arribarà a una solució de concordia, però vista la impossibilitat d'un acort, el senyor Canalejas ha manifestat que en el Consell de ministres que aquesta nit celebraràn a Governació s'ocuparà'l Govern del assumpte y dirà sa última paraula, tenint present algunes de les observacions formulades.

Demà, y en vista de les indicacions que fassi el Govern, se redactarà definitivament el dictamen, que afavoreix als divisionistes.

La comissió de presupostos

Avuy no s'hà reunit la comissió de pressupostos.

Demà estudiarà els d'Instrucció y en els dies successius el d'Hisenda y els que falten.

Al cim de Sant Geroni del Montserrat

Com ja anunciàrem previament, un de aquests darrers díes va celebrarse en aquell enlairat cimal de la santa montanya catalana la solemnial benedicció de l'imatge del S. C. de Jesús que corona l'edifici, que es la primera part del Observatori metereològich, astronòmich y sismològich, que s'extendrà desde'l cim de Sant Geroni (1.330 metres d'alsada) seguint el «Mirador del moro» fins a la punta de Santa María (1.230 metres d'alsada).

A les nou del matí, arribà a l'ermita de Sant Geroni, el delegat del Rvnt. P. Abat ab els seus acompanyants, essent rebut per una gentada que volía assistir a la cerimonia. S'hi celebrà missa ab l'altar enramat de flairoses flors y plantes allí mateix cullides. Després tots se dirigiren a presenciar la cerimonia de la benedicció de l'imatge y de l'edifici Observatori. La efectuà, segons la liturgía, el Rvnt. P. Manuel M. Castell, majordom del monastir.

Acabada la cerimonia don Francesch Cabot va pronunciar un breu discurs, fent observar que l'edifici inaugurat no era més que'l pròlech del Observatori monumental que està projectat y que mitjansant l'ajuda de Deu y els devots del S. C. de Jesús, se realisarà.

El doctor don Joan Bassols digué que aquell acte simbolisava l'abraçada de la Religió ab la Ciencia; que l'Observatori de Sant Geroni omple un buit y satisfà una necessitat; que'l complau veure realisat un dels seus més grans desitjos; que l'Observatori naix essent sols de metereología, però que cal confiar que aviat s'ampliarà ab l'astronomía y la sismología, pera lo qual compta ab l'ajuda de Deu y del poble català que may se fa sort pera les grans obres.

Dirigint la vista sobre la santa montanya remarcà les grans obres que, durant el pontificat del actual Abat, s'hi han realisat; l'admirable «Rosari monumental», ahont hi han posat llur inspiració y art els nostres més inspirats artistes; la dotzena estació del admirable «Via-crucis» de la vía dolorosa; l'hermós monument dedicat pels somatents de Catalunya als hèroes del Bruch; la nova edificació del departament pera'ls colegials fet ab la més perfecta higienisació; la instalació de la llum elèctrica en aquest departament y en la Escolanía; la formació y encertadíssima disposició del Museu Bíblich y de antiguitats montserratines; la nova construcció del modernissim departament que fins ara s'ha anomenat de «Fra Joseph de les Llanties» y actualment l'Observatori que s'acaba de inaugurar.

Son dignes d'admiració tots els qui han contribuit an aquestes millores, desde'l R. Abad y el zelós majordom fins al darrer individuo de la comunitat; y per la darrera d'aquestes millores el nostre entusiasta aplaudiment al senyor Patxot, entusiasta metereòlech donador dels aparells que formen l'Observatori, a l'artista Sr. Flotats, a l'arquitecte senyor Moncunill y a les varies families que han fet present de la hermosa estátua del S. C. de Jesús que corona'l cim de Sant Geroni.

Es aquest Observatori un joyell més pera la montanya y un renom més pera la Catalunya científica.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 19 juny

Sessió del matí

	operacions		Queda
4 % Interior fl mes	85'27	»	85'27 d
Ac. F.-C. N. Espanya fl mes	100'85	»	100'85 d
Ac. F.-C. Alacant fl mes	98'50	»	98'50 o
Ac. F.-C. Andalusos fl de mes	65'40	65'30	65'30 o

Premi del or
(Preus de compra)

Alfons	5'25	per 100
Isabel	8'25	»
Unces y mitges unces	5'25	»
Quarts d'unça	4'75	»
Octaus y 1-16 d'unça	3'25	»
Franchs	5'35	»
Lliures	26'15	per Ll.

Sessió de la tarda
BORSA
A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d. v. 0'30 % dany		
Londres 90 dies		28'29 d.
» xech.		28'39 p.
París xech		5'75 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fl de mes	85'275	85'25	85'225	85'25
» » ctat. s. A.	86'75	86'70	»	»
» » » s. B.	85'85	85'90	»	»
» » » s. C.	85'75	85'85	»	»
» » » s. D.	85'275	»	»	»
» » » G y H.	87'30	87'40	»	»
Amort. 5 % fi de mes	»	»	»	»
» » ctat. s. A.	101'40	101'35	»	»
» » » s. B.	101'15	101'20	»	»
» » » s. C.	101'15	»	»	»
» » » s. D.	101'10	»	»	»
» » » s. E.	101'10	»	»	»
Tit. Dte. Mn. 1906 (4½ %)	96'75	96'50	96'50	96'75
» » » 1907 (4½ %)	»	»	96'50	96'75
» » » 1910 — D.	»	»	96'75	96'25
» » » Ref.ª 1908 (4½ %)	»	»	96'50	96'75
Tit. Dte. Mn. de Sarriá	»	»	100'	100'50
Emp. Dip. Prov. (4½ %)	»	»	102'	102'50
Port Melilla-Chafar. (6 %)	106'75	»	106'85	106'75

Obligacions comptat

Cambi anterior.		QUEDA Diner	QUEDA Paper
83'25	Nort Espanya, prio. Barña.	83'20	84'
98'	Nort Villalba a Segovia (4 %).	97'75	98'
97'35	» esp. Alm. V.ª y Tar. (4 %)	97'25	97'65
96'	» Osca a Fr.ª y altr. llnies.	96'	96'25
82'25	y mines St. Joan Abad. gar. N.	82'50	83'
58'50	Tar. a Barña. y Fran. (2½ %)	58'50	58'75
106'	Mad. Sar. Alac. Ar. s. A. (5 %)	106'	106'25
102'25	» » » s. B. (4½ %)	102'15	102'35
97'	» » » s. C. (4 %)	97'15	97'35
95'35	» » » s. D. (4 %)	95'25	95'50
55'75	F.-C. Reus a Roda (2½ %)	55'75	56'25
62'25	Alm. Val. y Tar. no adheridas	62'	62'75
78'15	» » » adheridas	78'15	78'35
50'	Méd. Zam. Or. Vigo, 1880	50'	50'25
89'	» » » prio.-s. G-H	79'75	80'25
104'	Mad. Các. Portugal, s. 1.º (5 %)	105'	105'50
96'75	» » » s. 3.º (4 %)	96'75	97'25
105'75	Vasch-Asturiá, 2.ª hip. (5 %)	105'75	106'25
94'50	Olot a Girona — 1 al 5000. (4 %)	94'50	95'
98'	C.ª General de Tranvías (4 %)	98'	98'50
96'	C.ª Tranv. St. Andreu y ext.	96'	96'50
102'50	C.ª Barcelonesa d'Elect. (5 %)	102'5	102'75
92'	C.ª Barcelonesa d'Elect. (4 %)	92'25	92'75
93'85	C.ª Trasatlántica (4 %)	93'85	94'15
81'75	Canal d'Urgell — 1 al 38000	81'75	82'25
79'50	Stat. Grl. Aigües Barña. (3 %)	79'50	80'
92'	» » » » (4 %)	92'	92'50
102'	C.ª Gral. Tabacos Filipinas	102'	102'50
90'	C.ª Asfalts Asland — 1 al 400.	»	»
95'	» » » preferents	95'	95'50
109'50	Port Tarragona. Serie A. (5 %)	109'50	110'
93'25	Com. Regants Ebre. Bn. pref.	93'25	93'75
90'	F. d'Obres y Constr., no hip.	90'	90'50
100'75	C.ª Cotxes y Automòvils (5 %)	100'75	101'25
100'75	Siemens Schuckert, Ind. Elèc.	100'75	101'25
100'75	Stat. Valenciana d'Elec. (5 %)	100'75	101'25
91'75	Navegació y Industria (4 %)	91'75	92'25
97'25	Stat. «Carbones de Berga»	97'25	97'75

Accions fi mes

501'25	F.-C. Nort d'Espanya	501'50	501'75
492'50	F.-C. Madrid Saragossa Alac.	489'50	489'75
330'50	Banch Hispano Colonial	328'10	328'75
27'65	F.-C. M.ª Z.ª Orense V.ª	27'20	27'25
40	C.ª Reyal Canalisació Ebre.	40'	40'25
66'	Ferrocarrils Andalusos	66'20	64'30

Accions comptat

100'25	C.ª Penin. Telèfons, prof.	100'25	100'75

Borsa de Madrid
Tanca Oficial
Telegrama de las 3'45.

4 per 100 Interior comptat	85'25
4 per 100 » fi mes	85'25
4 per 100 » fi próxim	»
Amortisable 5 per 100	101'25
Banch d'Espanya	454'
Societat general Sucrera.—Obligacions	»
» » » Acc. preferides	42'75
» » » Acc. ordinaries	15'
Lliures	26'65
Banch Espanyol Rio Plata	477'

Darrera hora
Telegrama de les 4'22.

4 per 100 Interior fi mes	85'22

Borsa de París
Telegrama de las 3'13

4 per 100 Interior Rs panyol	»
4 per 100 Exterior	95'
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	474'
Accions Ferro-carril d'Alacant	463'
Accions Ferro-carrils Andalusos	303'
Banch Espanyol Rio Plata	450'

Cambis de la tarda
De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	85'22	»	85'22 d
F.-C. N. Espanya fi mes	100'25	100'30	100'30 p
Ac. F.-C. Alacant fi mes	97'65	97'70	97'70 p
Ac. F.-C. Orense fi de mes	26'80	26'90	26'90 o
Ferrocarrils Andalusos	64'30	64'25	65'25 d

Les sessions d'ahir

Al matí el Borsí tanca: Interior 85'27 d., Norts 100'85 d., Alacants 98'50 d., Andalusos 65'30 ops. y Colonials 65'37 paper.

De la tanca de dimarts a les cinch a n'aquesta se pert 0'02 d'Interior, 0'05 d'Alacants y 0'20 d'Andalusos. No's varía de Norts ni Colonials.

= Al reunirse a Madrid al mitgdía els corredors al Banch no fan cap operació. Faciliten cambis nominals de Plates 477 y d'Interior 85'30.

De Borsa, després, se'ns envía: Plates 477, Interior 85'25.

Aquí obre l'Interior a 85'25, se cau a 85'22 y s'hi tanca ab diner.

París envía: Exterior 95'10 y 95 enters, Norts 478, 476 y 475, Alacants 465, 464 y 463, Andalusos 302 y 303 y Plates 451 y 450.

Aquí s'obre de Norts a 100'60, se cau a 100'30 y s'hi tanca ab diner.

D'Alacants s'obre a 98'30, se cau a 97'80 y se tanca a 97'90 paper.

D'Andalusos s'obre a 64'60, pujen a 80, cauen a 10, milloren a 45, tornen a caure a 15 y tanquen a 64'35.

Obren els Colonials a 64'87, se fà 64'75, se puja a 65'25 y s'hi tanca.

Les Orenses obren a 27'40, fan 50, cauen a 15 y tanquen a 27'20.

Se cotisen de tanca: Plates a 95'40. Municipis, comptat, 96'62.

De les demés obligacions s'opera: Lleida a Reus 77'75, Segovies 98 a 97'87, Almanses 97'50, Nort Osca 96 a 96'12, Sant Joan 83, Frances 58'62, cantitats petites 58'75, Arizas 106, Alacants B. 102'25, D. 95'25, Almanses no adherides 62'25, adherides 78'12 a 78'25, Orenses 50'25 a 50, Prioritat Orense 80, General de Tranvies 96'25, Aigües del 3, 79'62 Port 1910 a 912, 107 y Industria Elèctrica Siemens Schuckert 100'50.

Accions, comptat, Banch Barcelona 71'50 a 71'12, Catalana del Gas 177 y Preferents Peninsular Telèfons 50'25.

Franchs resten a 5'75. Lliures 26'69. Resten al mateix cambi.

Madrid continúa enviant: Plates 477. Interior fi 85'26 ab 25 comptat. Seguidament 85'25 y 22.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'22 d., Norts 100'30 d., Alacants 97'70 d., Andalusos 64'25 p., y Orenses 26'90 operacions.

De la tanca del matí an aquesta se pert 0'05 d'Interior, 0'55 de Norts, 0'80 d'Alacants y 1'05 d'Andalusos.

Coneixem de Madrid: Franchs 5'60, Lliures 26'65, Plates 477 y darrer de Renda 85'23.

París tanca: Exterior 95, Norts 475, Alacants 463, Andalusos 303 y Plates 450.

Es 0'22 menys d'Exterior, 3 y mitg franchs menys de Norts, d'Alacants, 8 d'Andalusos y 1 de Plates.

La paritat ab franchs a 5'65 demostra que estem a cambi de Norts, gairebé se pot també dir a cambi d'Alacants, donchs estem 0'13 sota, y 0'23 sobre de Andalusos. Les Plates surten a 95'08.

Tancaren a Borsa a 95'40.

No va arribar ahir tanca de París completa.

Els darrers cambis que conech son: de Renda Francesa 92'70, de Rio Tinto 2.080 y d'Espanyol de Cuba 457.

Aquests valors tancaren ans d'ahir a 93'07, 2.083 y 458, respectivament.

= Ahir vam tenir una baixa de carrils regular. Feya díes que Madrid venía a la nostra plaça y que aquí s'anava restant sota cambi de París, ab temor de que aquella plaça se deixés arrossegar, com ahir succeí.

El valor que ha perdut més ha estat l'Andalús, que ja vé baixant de unes quantes sessions. El cupó, per més que ja's deya, quan s'ha vist en lletres de motlo, no ha fet bon efecte, pel preu a que'l valor se cotisava.

Però potser més que això ha refredat en aquest paper els entusiasmes d'alsa l'anunci d'una nova emissió important d'obligacions.

Se dona bastanta importancia a lo que pugui resultar de l'assamblea de ferroviaris que ha de tenir lloch el día 25. En criteri dels uns, del resultat n'ha de neixer una nova estrebada d'alsa que permeti recuperar part del cupó, y en criteri dels altres n'ha de neixer una tongada de baixa, que Madrid ajudarà, y favorirà precisament l'haver tallat el cupó y trobarse de cara a tot un any de reports.

¿Y les recaudacions? Segons uns continuaràn brillantment permetent a les companyíes millores, auments al personal y auments de cupó; en una paraula: que n'hi haurà pera tot. Segons altres cambiarà l'aspecte de les recaudacions en el segón semestre y tot l'aument que hi pugui haver destarà evaporat en les noves atencions de les companyíes.

No hi hà més. Es Borsa y s'han d'anar fent calendaris. Ara, per això, al menys hi hà dúes opinions: d'alsa y de baixa, que fà uns mesos que'ls que no creyen més alsa o creyen baixa eren en una petita minoría.

Les dúes opinions aquestes, convenients a tota Borsa, convenients y respectables, al menys poden servir pera fer negoci.

Rebley

ALCANS

L'Alacant, del 21 al 31 de maig, ofereix en les seves recaudacions un aument de 599,362'20 pessetes. Desde'l començament del l'any al 31 de maig l'aument es de 5.866.419'66 pessetes.

R.

Anuncis oficials

Carbons de Berga S. A.

El cupó núm. 5, que venç en primer de juliol pròxim, de les obligacions emeses per aquesta Societat, se pagarà tots els díes feiners en les oficines del Sindicat de l'Associació de Banquers de Barcelona, carrer Fernando, 34, principal, desde les deu a la una dels díes 1 al 10 de juliol pròxim inclusiu, y, passada aquesta data, tots els dijous feiners, de quatre a sis de la tarda.

Barcelona a 18 de juny de 1912.—El gerent, Josepb E. de Olano.

Del Marroch

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Un combat

París, 19, 8'10 nit.

«Le Temps» publica un despatx de Fez, ab data 18, dient que hi ha arribat un destacament, que procedeix del campament del general Gouraud, portant 13 ferits.

L'enemich, molt nombrós, va atacar ahir el campament del general Gouraud, a la vall de Dhabnen, lliurantse un encarnissat combat en el que'ls kabilenys varen sofrir importants pèrdues.

Les baixes franceses son 8 morts y una dotzena de ferits.

Sorpresa

París, 19, 8'40 nit.

Casablanca, 18. — El destacament de Maaziz, va sorpendre ahir un grupu de dissidents prop del campament francès, causantlos dos morts y un presoner.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Els carrilaires d'Andalusía

Madrid, 19, 10 matí.

Málaga.—Ahir no foren admesos al treball els obrers ferroviaris dels tallers, els quals anaren a complir ab la seva obligació a la hora de costum, en virtut del acort près la nit anterior de tornar al treball.

El director de la companyía els havía promès sospendre'ls esquirols fins que acabessin els expedients formats.

Els obrers diuen que la vaga es forçosa en vista de l'incompliment de les promeses.

El director, senyor Quironet, afirma que'ls obrers havien quedat en contestar si acceptaven la fórmula proposada y que no ho feren.

Se creu que'l governador tornarà a intervenir en l'assumpte.

Temors d'una altra vaga

Villagarcía.—Per haverse despedit a un obrer dels tallers de la companyía de Santiago a Pontevedra, hi hà serios temors de que hi pugui haver vaga.

Contra un sistema tributari.

Santiago.—Els venedors de llegums se han declarat en vaga y han deixat de concórrer al mercat.

D'una pròxima escursió regia.

Santander.—En els últims díes d'agost o primers de setembre se celebrarà una escursió de cassa, en els «Picos de Europa», a la que hi assistirà el Rey.

La Reyal Companyía Asturiana prepara una caseta règia pera allotjar al monarca. Serà montada ab tot luxe, y la instalació importa 100,000 pessetes.

Denuncia grave

Orense.—El governador ha rebut un ofici de l'alcalde de Coimbra traladantne un altre de l'alcalde de barri del poble de Bidiserri, contenint una grave denuncia.

Diu la comunicació que un súbdit português que s'ha refugiat en aquell poble ha arribat escapat de Portugal, hont fà poch assessinà a un guarda de monts português, y ademés se'l persegueía per les autoritats portugueses acusat dels delictes de violació, homicidi y robos.

El português s'amaga a la casa de la vehina Benedicta Alfonso.

Rifa de Madrid

Madrid 19, 2 tarda.

En el sorteig d'avuy han sortit premiats ab els majors:

Primer premi, 150.000 pessetes, número 17.518, venut a Madrid.

Segón premi, 60.000 pessetes, número 31, despatxat a Madrid.

Tercer premi, 40.000 pessetes, número 34.836, expedit a Madrid.

Premiats ab 3.000 pessetes, números: 12.116, Madrid; 19.822, Valencia; 23.177, Bilbao; 19.040, Granada; 26.592, Manresa; 27.765, San Sebastián; 32.733, Torre-Pacheco; 35.687, Sopuelada; 32.026, Huelva; 26.423, Barcelona; 14.753, Barcelona; 15.103, Madrid; 28.387, Burgos; Santiago; 4.848, Barcelona; 33.891, Te-2.418, Saragoça; 19.690, Ceuta; 1.386, rol; 13.229, Madrid; 30.614, Barcelona; 38.464, Ceuta; 1.301, Algeciras; 21.724, Sevilla; 17.991, Barcelona; 15.656, Barcelona; 816, Madrid; 32.569, Madrid; 953, Tenerife; 11.129, Cadiz; 38.661, Màlaga; 36.659, Madrid; 15.799, Madrid; 36.148, Padron; 26.652, Barcelona.

Lo que diu en Canalejas

Madrid, 19, 2 tarda.

El senyor Canalejas ha assistit aquest matí al acte de donar possessió dels càrrechs als nous consellers d'Estat.

Aquest acte ha estat sotmès als formulismes de sempre.

El senyor Canalejas ha pronunciat un discurs donant la benvinguda als nous consellers, elogiantlos per la seva ja llarga vida política.

El president, senyor Gullon, ha pronunciat un discurs, y en nom dels nous consellers, ha parlat el senyor Auñon, per ser el més antich.

Al acte no hi ha pogut concórrer el senyor Moret per tenir malalta d'alguna gravetat a la seva filla donya Angela.

Desde'l Consell d'Estat s'ha dirigit el senyor Canalejas al seu domicili, hont ha rebut varies visites, entre elles la dels periodistes.

Ha dit que avuy donarà a conèixer a la comissió que entén en el projecte de lley de reforma administrativa de Canarias la fórmula que presenta el Govern pera solucionar d'una vegada aquest problema.

Ha manifestat que decididament el Rey marxarà ab sa esposa y fills el dilluns que vé a la Granja.

També ha dit que'l senyor García Prieto ha conferenciat aquest matí ab un dels embaixadors de França o d'Anglaterra, no ho sabía a punt fixo.

De Melilla les noticies que tenía el president eren satisfactories.

Respecte al Consell que's celebrarà aquest nit a Governació ha indicat que serà pera tractar de Mancomunitats y de lo de Canarias.

Per últim ha manifestat que avuy o demà explanarà en el Congrés la seva interpelació el senyor Seoane, sobre'l funcionament de les institucions benèfiques docents y a continuació n'explanarà una altra el senyor La Cierva sobre caducitat de concessions míneres.

Aute del Suprem

Tots els periòdichs publiquen l'aute del Suprem en la querella del senyor Sol y Ortega, que es denegatoria y condemnant a costes al querellant.

La «Gaceta»

Madrid, 19, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica:

De Hisenda.—R. O. resolguent la instancia del director de la Companyía mahonesa de navegació «La Marítima», pregant que se li permeti an aquesta Companyía realisar segón transbordo en el port d'Aloudia pera les mercaderies que en regisme d'importació y ab transport a Barcelona vagin destinades a Ciutadella y corresponguin a l'habilitació de la dunna de dit port.

De Fomento.—Anunciant la provisió d'una plaça d'enginyer segón del Cos d'enginyers mecànichs de la divisió de ferrocarrils.

Inauguració

Aquest matí, a les onze, s'ha verificat al carrer d'Ayala la inauguració d'un Laboratori mèdich-quirúrgich que'l doctor Castillo ha regalat a la Lliga popular anti-tuberculosa.

Al acte han assistit els Reys, el senyor Barroso, el marquès de Torrecilla, els doctors Bejarano, Tolosa, Latour y Pulido, l'ex-ministre senyor Gimeno y altres personalitats.

El senyor Gimeno ha pronunciat un discurs elogiant l'acte del doctor Castillo.

El doctor Castillo ha llegit unes quartilles explicant els mòvils de la seva determinació, dient que ha fet aquesta donació a la memoria d'una filla seva, que va morir de petita.

Ha acabat fent entrega del Institut y expressant la seva gratitut als Reys per haver honrat la casa ab la seva presencia.

Per últim, el senyor Barroso ha parlat pera felicitar al doctor Castillo en nom del Rey y oferir el concurs del Govern.

Firma de Guerra

Madrid 19, 5'15 tarda.

El Rey ha firmat els següents Decrets de Guerra:

Disposant que'l tinent general don Manuel Aguilar cessi en el càrreg de capità general de la 6.ª regió y passi a la reserva per haver cumplert la edat reglamentaria.

Promovent a tinent general al general de divisió don Salvador Arizon y Sanchez de Fano.

Id. a general de divisió al de brigada don Manuel Morell.

Nomenant capità general de la 6.ª regió al tinent general don Juli Domingo Bazan.

Disposant que l'inspector mèdich de primera classe don Joseph Chicoy y Ferrer cessi en el càrreg d'inspector de Sanitat militar de la 4.ª regió (Catalunya) y passi a la reserva, a solicitut propia.

Al entrar al Consell

Madrid, 20, 12'30 matinada.

A les deu de la nit, com estava anunciat, s'han reunit els ministres a Governació pera celebrar Consell preparatori del que demà presidirà'l Rey.

A l'entrada, ha manifestat el senyor Barroso que s'ocuparíen, en primer terme, de la fórmula proposada pel Govern com a medi de donar solució al plet de Canaries, sense que d'aquest assumpte's faciliti nota oficiosa ni cap referencia, després d'acabat el Consell fins que quedi resolt.

El president del Consell ha manifestat la seva extranyesa davant de l'afirmació d'un periòdich de la nit, de que les Corts se tancaràn aviat.

Ignora'l periòdich — ha dit — que sols manquen cartes de 12 a 14 diputats, oferintse a continuar a Madrid tot el temps que sigui precís, essent ja varis els diputats que han tornat a Madrid, després d'acompanyar a les seves families als punts ahont acostumen a estiuejar.

El general Luque sols ha dit que continuava rebent noticies satisfactories de Melilla, trobantse quasi disolta la harca.

Preguntat el ministre de Gracia y Justicia sobre l'ampliació de places en les rescents oposicions a la judicatura, ha manifestat que'l Govern s'atindrà al projecte de lley presentat a les Corts que no dona lloch a les ampliacions.

El ministre d'Estat ha manifestat que l'embaixador de França, M. Geoffray li havía entregat el projecte de ferrocarril de Tànger a Fez.

Sobre les negociacions, contestant a nostres preguntes, ha dit: — Les coses no van per tan planer camí com díes passats. No estàn tan bé. Ja veurem.

La querella don Sol

El Tribunal Suprem ha denegat la pretensió formulada pel senyor Sol y Ortega pera que s'autorisés publicar en un folletó la querella presentada per l'esmentat diputat contra la Sala primera del Suprem.

La negativa del alt tribunal està fonamentada extensament.

El senyor Sol y Ortega ha presentat avuy davant del Suprem un escrit de prech solicitant se revoqui l'aute dictat pel plè de dit Tribunal en la querella per ell presentada y demanant que sigui aquesta admesa.

Exámens d'un infant

A les onze del matí, a la sala de professors del Institut del Cardenal Cisneros, s'ha examinat de les assignatures del segón curs del Batxillerat, l'infant Alfons, fill del infant Carles y de la difunta princesa d'Asturias.

L'infant anava acompanyat del seu preceptor, P. Gutierrez San Juan, y del professor militar, comandant González Jurado.

L'infant Alfons vestía trajo blanch de mariner.

Els examens han sigut públichs y presenciats per nombroses persones.

Poch després de les onze ha sigut cridat l'infant pera fer l'exercici escrit de totes les assignatures.

Acabat aquest, ha fet els exercicis orals, examinantse de Llatí, primer curs; Religió, segón curs; Aritmética y Geografía especial d'Espanya, obtenint la nota de «Sobresaliente».

També ha aprovat, mitjansant certificat del seu professor, com es costum, la gimnástica.

La redempció a metálich

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una R. O. aclaratoria dels dubtes sobre'l dret a la redempció del servey militar. Disposa lo següent:

Primer. Els individuus exclusts temporalment o exceptuats del servey militar pertanyents als reemplassos de 1911 y anteriors que siguin declarats útils en el corrent o anys successius, queden autorisats pera redimirse del servey obligatori de guarnició en els cossos armats mitjansant el pago de 1.500 pessetes.

Segón. Podràn acullirse al benefici de la redempció els pròfuchs procedents dels reemplaços indicats als quals s'hagi rellevat de la penalitat en que incorreguéren.

Tercer. Se considera subsistent pera els individuus compresos en el cas primer d'aquesta disposició l'article 199 del Reglament de 23 de desembre de 1896 dictat pera l'aplicació de la lley de 11 de juliol de 1885 modificat per la lley de 21 d'agost de 1896, com igualment les disposicions complementaries relatives a substitucions a la provincia de Navarra.

Quart. Les redempcions y substitucions de que queda feta menció deuràn efectuarse en el plaç de dos mesos comptats desde'l primer d'agost del any en que'ls interessats siguin declarats útils.

La conjura

«La Tribuna» dóna avuy més permenors de la conjura que—diu—dirigeix el comte de Romanones pera suplantar a l'senyor Canalejas en la presidencia del Govern.

Diu que compta ab la cooperació dels actuals ministres de Foment y Estat, ab el senyor Moret que ocuparà la presidencia del Congrés, y ab els conjuncionistes en el sentit de que li deixaràn el pas franch pera aprovar els pressupostos.

El comte de Romanones, segons el citat periòdich, té ja preparat el Govern que ha de presidir, que's formarà d'aquesta manera:

Senyors Alcalá Zamora, Governació; Ruiz Giménez, Instrucció; Weyler, Guerra; Auñón, Marina; Ruiz Valarino, Gracia y Justicia; Gasset, Foment; García Prieto, Estat; Villanueva, Hisenda.

Una visita

De set a vuit del vespre els senyors Canalejas y Romanones han abandonat la Cambra popular trasladantse al domicili del senyor Moret.

Sobre la conferencia tots han guardat absoluta reserva.

Sols el comte de Romanones ho ha atribuit a visita de cortesía pera preguntarli per la seva filla que està malalta.

A La Granja

El dimars o dimecres marxarà la Cort a la Granja.

L'infant Jaume

L'infant don Jaume, molt millorat, ha sortit a passeig acompanyat de la comtesa de Los Llanos.

En Galdós

En Galdós se trobà tan millorat que ahir va baixar pel seu peu y sense ajussili al jardí de casa seva, conversant ab varis amichs.

A primers de juliol marxarà a Santander, ahont acabarà'l darrer episodi «Cánovas» que té en preparació.

Bateigs

A la parroquia de Sant Andreu han sigut batejades avuy 18 persones, de 2 a 21 anys d'edat, apadrinades per gent nyores de l'aristocracia.

A l'iglesia de Nostra Senyora dels Angels, també ha sigut batejat un adult de més de trenta anys.

Acorts del Consell. - Dictamen de Mancomunitats.-Altres assumptes.

Madrid, 20, 1'25 matinada.

El Consell de ministres ha acabat al tres quarts d'una de la matinada.

S'ha tractat del projecte de Mancomunitats, exposant el senyor Canalejas els treballs realisats per la comiss

Municipi

¿Hi hà dos alcaldes?

Això ho preguntèn molts dels que freqüenten a Cà la Ciutat, en vista de que'l senyor Mir y Miró s'ha habilitat un despatx en el que concedeix audiències en companyía del lerrouxista honorari don Joseph Oriol Martorell.

La sessió d'avuy se celebrarà a la Sala de Cent y començarà a dos quarts de cinch en punt.

L'alcalde va conferenciar ab el director general de mercats senyor Olivella sobre la qüestió del torn dels moços de mercats al servey de les peixateries.

Aquest servey representa pera'ls moços un sobresou, per la retirada de canastes, balances, etc. El senyor Mir y Miró, quan era president d'Hisenda, va adjudicar aquest servey a 25 protegits seus, y havent-se queixat els altres, l'Ajuntament acordà que'l servey de peixateria's fés per torn entre tots els moços.

Però aquest acort no s'ha cumplert y s'han produit reclamacions, a conseqüencia de les quals l'alcalde va parlar ab el senyor Olivella qui, segons se diu, s'oposa a que's posi en práctica'l susdit acort.

La subasta anunciada al «Boletín Oficial» del 24 de maig, pera la construcció de 436 ninxos al departament segón del Cementiri de Sans y obres accessories pel preu màxim de 21.000 pessetes, se verificarà a Cà la Ciutat, a les dotze del día 24 del corrent mes.

En atenció als serveys que presta la Junta de protecció a l'infancia, que ocupa actualment l'ex-convent de les Mínimes, y havent aquest d'anar a terra, se presentà un dictamen al Ajuntament proposant que's cedeixi a dita entitat el solar comprés entre'ls carrers de Castillejos, Igualtat, Enna y Wad-Ras, que té 9.025 metres quadrats.

La Junta hi farà les construccions que estimi convenients, devent ser totes destinades al seu fi social, no podent cedirles, traspassarles ni hipotecarles, y revertiràn al municipi en cas de disolució d'aquella com tampoch hi haurà dret a indemnisació en cas de que li convingués no seguir ocupant dit solar.

Si al municipi li convingués disposar del solar, podrà ferho, cedintne un altre a la Junta.

Aquest conveni ha d'ésser aprovat per l'Ajuntament y pel Govern.

La comissió de Reforma ha acordat remetre al governador, pera'ls tràmits legals, les valoracions de les tres finques següents, respecte de les quals no hi hà avinença:

Tapinería 20, fixa'l preu el pèrit del propietari en 41.715 pessetes, y el del municipi en 12.010.

Filateres 10, y Oli, 13, en 31.297 pessetes, y en 16.744.

Riera de Sant Joan, 25, en 290.671'40 pessetes, y en 226.093'24.

En virtut de tramitacions fetes anteriorment, el governador ha fixat en pessetes 7.867, el preu de la casa núm. 5 del carrer del Palau, y en 97.825 el de la del núm. 9 del carrer de Basea.

L'Academia de Jurisprudencia y Llegislació ha presentat al Ajuntament una instancia en la que de nou crida l'atenció sobre l'estat quasi ruinós del edifici dels jutjats municipals, sa escasa neteja y sa manifesta insuficiencia y recorda la inaplaçable necessitat de instalar ab tot el decor y fins ab tot l'esplendor possible'ls Tribunals y Jutjats municipals, pera que per una part la missió judicial aparexi en l'exterior ab totes les condicions necessaries, a fi de que imposi'l degut respecte, y ab tots els requisits deguts a la seva trascendental missió educadora, y per altra, no soguixi tal estat de coses, sofrint detriment el just renom de culta y progressiva que Barcelona ha alcansat entre propis y estranys.

Els radicals del Ajuntament de París ho van fer tan bé, que a les eleccions municipals del mes passat van quedar en minoría. Se veu que a tot arreu els han d'expulsar.

Però encara n'hi hà, y un d'ells, M. Lampué, dels més caracteritzats y fins candidat a l'alcaldía, acaba de pronunciar allí mateix un discurs en el que, segons la «Republique Française», se plany «de la presió intolerable que'ls obrers municipals fan sobre'ls regidors, abans, durant y després de les eleccions».

M. Lampué afegeix que «vindrà día en que reclamaràn 365 díes de repós retribuit per any, y una jubilació també retribuída, no als 25 anys de servey, sinó als 25 anys d'edat».

Els radicals de Barcelona s'expressen per l'estil de M. Lampué, però aixís com aquest ho digué en sessió pública, els d'aquí no tenen valor. A la sala de conferencies, al sí de les comissions, diuen horrors dels empleats y dels obrers. Però en sessió pública'ls elogien y en fan plataforma política ab aquella lealtat y bona fè que tothom els reconeix.

Per R. O. s'ha autorisat la cotisació a borsa dels títuls del deute municipal serie F.

S'ha encarregat a les oficines facultatives un projecte d'asfaltat d'una pessa pera les Rambles y un altre pera'l carrer d'Avinyó.

Ha passat a la comissió d'Ensanxe una moció dels senyors Vallés y Carreras demanant l'allargament de la Travessera de Gracia.

A la de Foment hi han passat les mocions demanant que, en compte d'empedrar el carrer de les Tapies s'empedri el del Olm, que's posin en condicions les fonts dites «dels àngels» que hi hà a la Rambla, de les quals s'escampa l'aigua ab facilitat; que's posi l'estatua den Maragall a la plaça de Molina, davant de la que fou sa casa; que l'urinari del carrer den Salmerón sigui transformat en soterrani, que sigui tret l'urinari de la plaça de la Bonanova; que's rectifiqui la numeració de la part alta del carrer den Muntaner; que's fassi una escala als carrers de Berrràn y de Folgaroles, y que la font de la plaça de Sant Joaquim sigui posada a un costat.

Sport

El darrer dels concursos de Primavera, pera colomes missatgers, organitzat pel Centre Colombòfil Català y l'aviada del qual s'efectuà a Miranda d'Ebre (Burgos) distancia en línia recta fins a Barcelona 450 kilòmetres, fou un èxit complert, malgrat la inseguretat del temps trobat en el trajecte del vol. El primer colom que arribà an aquesta ciutat, va èsser comprovat a les 12 h. 43 m. del mateix día d'aviada, corresponent els premis als colomes següents:

I, X y la «poule», En Antoni Rivas; objecte d'art y 300 pessetes.

II, IV, y XII, En Modest Cuixart; objecte d'art y 100 pessetes.

III, En P. Vallespinós y Casas; objecte d'art y 30 pessetes.

V, VII, IX y XI, En Manuel Verdaguer; medalla d'or y 80 pessetes.

VI y «designat», En M. Serra y Estruch; medalla d'or y 270 pessetes.

VIII, En Joseph Bosch; medalla d'or y 20 pessetes.

XIII, En Pere Ribera; medalla d'or y 20 pessetes.

Al día següent de tancat el concurs, arribaren els colomes números 741-10, 511-10, 191-08, 301-11 y 873-10, dels senyors Rivas, Verdaguer, Serra, Cuixart y Vallespinós, respectivament.

Diputació

Borsa del Treball

19 juny.

Ofertes

a 1.925, meritori, de 14 a 17 anys. — 1.926, dependent venda detall, conegui articles de lampisteria, 18 a 25 anys. — 1.927, dependent venda detall, conegui articles de ferreteria, 20 a 22 anys. — 1.928, moço pera vidriería, de 16 a 20 anys. — 1.929-30, mitg oficials cerrallers, de 18 a 20 anys. — 1.931, meritori, de 14 a 18 anys. — 1.932, aprenent d'òptica, 14 anys. — 1.933, escriptori pràctich en comptabilitat, 18 a 23 anys.

Baixes

1.771, professor. — 1.876, fuster. — 1.666, dependenta. — 1.871, meritori. — 1.853, meritori. — 1.772, meritori.

—El día 26 del corrent se farà la subasta de les obres del pabelló que s'ha de construir a la Escola Industrial ab destí a l'Escola Superior d'Agricultura.

— Han estat a visitar al senyor Prat de la Riba l'alcalde de Vilanova senyor Braquer y el Mestre en Gay Saber senyor Picó y Campamar.

— A la festa del repartiment de premis de la Escola provincial de Tall que dirigeix donya Mercè Carbonell y que va celebrarse el dilluns, hi va assistir el senyor Duràn y Tuloch.

— Escola Superior d'Agricultura. — Demà, divendres, día 21, se donarà començament als exercicis pràctichs que deuen verificar els aspirants a la plassa d'ajudant de Química de l'Escola Superior d'Agricultura. Tindràn lloch als laboratoris de l'Escola Industrial y's comensaràn a les nou. Consistiràn en les següents parts. Primera: un anàlisis qualitatiu d'una solució de dues sals; segona: montatge d'un aparell pera explicar en càtedra la preparació d'algun cos de química orgànica o inorgànica; tercer: un anàlisis constitatiu d'un producte agrícol; quart, desenrotllament per escrit d'un tema pedagògich. Els aspirants podràn proveirse dels formularis y llibres que creguin convenient. El Tribunal estarà compost de persones tècniques y membres del Patronat de l'Escola Superior d'Agricultura.

— El senyor Prat de la Riba ha rebut una comunicació de la Diputació de Burgos invitant a la de Barcelona al Congrés Agrícol que farà en aquella ciutat el día 28 dels corrents.

— La Comissió mixta de reclutament, presidida pel senyor Prat de la Riba, va estar ahir al Manicomi de Sant Boy de Llobregat pera reconèixer a uns 20 pressumptes dements que perteneixen als reemplaços últims.

Tant el senyor president, com els demés membres de l'expressada Comissió, quedaren sumament satisfets del esmero y perfecció ab que's realisen en l'establiment tots els serveys, aixís com del zel que a dit ff desplegueu els Germans de Sant Joan de Deu, al cuidado dels quals està encomanat el Manicomi.

— A la Diputació s'ha celebrat la subasta pera l'acopi de dos mil metres cúbichs de pedra picada pera la conservació de la carretera d'Igualada a Sánta Coloma de Queralt, essent adjudicada a don N. Valls, per 11.989 pessetes.

Espectacles

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dijous, tarda, a dos quarts de cinch. Butaca, 1'25 ptes.; entrada, 0'35 ptes. Grandiosa Matinée. Primer: (2 actes) «Gente menuda». Según: «Sábado sin sol». Tercer: «El Monaguillo». — Nit, a un quarts de deu. Butaques, 2 ptes.; entrada, 0'52 ptes. Primer: «El fresco de Goya». Según: «El príncipe casto». Tercer: «Sábado sin sol». Quart: «La Corte de Faraón». — Dissapte, 22 juny, benefici de PEPE FERNANDEZ, estrenantse dues obres, una a lo Gran Guinyol titulada «La víctima», l'altra es un apropòsit original dels germans Quintero, «Las hazañas de Juanillo el de Molares». — En ensaig, l'últim èxit de la del Mtro. Vives «La Generala». — Avui, la de gran espectacle «Las mujeres de Don Juan», exclusiva d'aquesta empresa.

TEATRE NOVETATS

Maria Guerrero. - Ferrán Díaz de Mendoza

Avuy, dijous, tarda, a les quatre, a

Benefici de la Creu Roja Espanyola

La trova dramàtica en 4 actes y en vers original de don Eduart Marquina

El Rey Trovador

TEATRE NOVETATS

Temporada d'Estiu. — Companyía dramàtica *Maria Guerrero. - Ferrán Díaz de Mendoza*

Avuy, dijous. Nit, a un quart de deu. Estrena del poema en un acte de M. Edmond Rostand, posat en vers castellà per don Ricart P. Catarineu

LOS DOS PIERROTS

y la comedia en tres actes y en prosa de don Manuel Linares Rivas, inspirada en una obra hungaresa,

DOÑA DESDENES

Divendres, 9.ª de Moda. «En Flandes se ha puesto el sol». — Dissapte, benefici de Emilt Thuiller. Estrena de la comedia en tres actes «El amigo Teddy».—Diumenge, tarda, «Cyrano de Bergerac». Nit, funció de Revetlla, «La segunda Dama Duende» y «Malvaloca». — Se despatxa a comptaduría.

TEATRE ELDORADO

Gran Cinematógraf

Selecte programa de pelícoles

ESTRENES TOTS ELS DIES

INAUGURACIÓ:

Dissapte pròxim, día 22 de juny

Teatre Cómich - Gran companyía dirigida per Ricart Güell y Julia Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas. — Avuy, dijous, 20 de juny, a les cinch. Gran Matinée. Especial, 35 céntims. A petició de nomeroses families, la opereta en tres actes de grandiós exit, «La mujer moderna», única opereta de fama mondial. — Nit, a un quart de deu. Especial, 35 céntims. Primer: La opereta en un acte, «Lysistrata», per A. Villar, triomf en execució y presentació.—Según: La hermosa sarsuela «Los ángeles mandan», creació de de Pilar Martí y Ricart Güell, ab assistencia de son autor senyor Linares Becerra.—Tercer: Nostre últim èxit «El país de la Machicha», cants, dances, decorat, vestuari, tot sorprenent, resultant un èxit, un triomf! — Demà, estrena important de la delicada comedia lírica,

El cuento del dragon

ab assistencia de son autor senyor Linares Becerra — Avui: «La viva de genio». — Se despatxa a comptaduría.

Gran Teatre del Bosch

INAUGURACIÓ

Dissapte, día 22

SPECTACLE VARIE

Sala Mercè

4 - Rambla d'Estudis - 4

BARCELONINS: Si voléu passar una estona divertida, visitéu les

Grutes fantástiques

EL PALAU DE LA RIALLA

GRAN CINEMATÓGRAF

Avuy, programa totalment nou

NOBLESA D'ÁNIMA, feta per artistes barcelonins de la fábrica hispá Films; Diputat honrat, Raig de llum, Willy detectiv, L'home de la montanya, Un frach pera dos senyors y vuit cintes més

LA RABASSADA

MUSIC-HALL

Tots els dies, selecta funció de deu a dotze nit, per distingides artistes.

HOTEL-RESTAURANT

obert fins a les dotze nit.— Gabinets particulars. Cuina de primera. Servey a la carta y cuberts desde cinch pessetes. Teléfon núm. 7044.

CONCERTS

en el Saló-Menjador del Restaurant de una a tres tarda y de set a nou nit per una orquesta de professors dirigits pel Mtro. Pérez Cabrero.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water-Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &. Obertes els dies ordinaris fins a les deu nit y els festius fins a les dotze nit.

Tranvia directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

TURÓ PARK

Atraccions. Concert tarda y nit per la Banda de Cacadors de Barcelona. Entrada, 25 céntims. — Carril de Sarrià y tranvia. Servey extraordinari. Avuy, dijous, tarda: putxinel·lis «Quatre gats». Nit, festa a càrrech de la Beneficencia Escolar.

DIORAMA

Avuy, dijous, grandiós programa mónstre, estrena de la sensacional película de 1.000 metres:

Los tres acróbatas

(Segona part de **Los 4 diablos**)

Sánchez y la Gigolette

Club de los solterones

Batalla del puente Pottsburg

El gesto del destino

(640 metres)

«El alcohol funestos», y altres.

SATURNO PARK

Centre de recreus y atraccions. Obert y amenisa per la banda del Regiment d'Alcántara, tots els dies tarda y nit y festius al demati de 10 a 1.

Entrada de passeig, 10 céntims

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

18 de juny de 1912

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol-Agost. . . .	6'45	—'—	—'02
Octubre-Novembre .	6'32	—'—	—'01
Desembre-Janer . .	N.	—'—	—'—
Janer-Febrer . . .	6'30	—'—	—'01
Mars-Abril	N.	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—

Telegrama 12'15.

Vendes 10.000.

Disponible	6'65	—'—	—'01
Juliol-Agost. . . .	6'44	—'—	—'03
Octubre-Novembre .	6'31	—'—	—'02
Janer-Febrer. . . .	6'29	—'—	—'02

Tanca Liverpool.

Maig-Juny	6'41	—'—	—'06
Juny-Juliol. . . .	6'41	—'—	—'06
Juliol-Agost . . .	6'41	—'—	—'06
Agost-Setembre . .	6'40	—'—	—'07
Setembre-Octubre .	6'35	—'—	—'04
Octubre-Novembre .	6'29	—'—	—'04
Novembre-Desembre	6'27	—'—	—'04
Desembre-Janer . .	6'27	—'—	—'04
Janer-Febrer . . .	6'27	—'—	—'04
Febrer-Mars . . .	6'27	—'—	—'04
Mars-Abril	6'28	—'—	—'04
Abril-Maig	6'29	—'—	—'03

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol	11'29	—'—	—'05
Octubre	11'54	—'—	—'05
Desembre	11'66	—'—	—'05
Janer	11'63	—'—	—'05

Telegrama según. —

Juliol	11'28	—'—	—'06
Octubre	11'54	—'—	—'05
Desembre	11'66	—'—	—'05
Janer	11'63	—'—	—'05

Tanca Nova York

(Telegrama d'abir a les 11 nit.)

Juliol	11'18	—'—	—'—
Agost	11'28	—'—	—'—
Octubre	11'45	—'—	—'—
Desembre	11'56	—'—	—'—

Aixarop del Professor Girolamo Pagliano (de Florencia)

polvos y catxets

El millor depuratiu y refrescant de la sanch

65 ANYS D'EXIT CRESCENT SON SA MILLOR RECOMANACIÓ

Exigíu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

Se venal en totes las farmacias y drogueries

Unichs agents a Espanya: J. URIACH Y COMPANYIA. — Moncada, número 20, Barcelona

Avisos

MASOVER

Se necessita en casa de camp pera conreuar terres de regadiu, secá y vinya. Informarán: Carrer Sant Remón, 55. Sardanyola.

Senyoretes normalistes

Rapida preparació pels exámens de Sitre. COLEGI MONT D'OR Carrer Valencia, 245, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se pagnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Vendes

MOBLES DE A. DIRAT

- Exposició permanent. -

DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &

Especialitat en els d'estil anglés

Mendizabal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

A PLASSOS MOBLES SILLERIES

LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 51.

Máquines d'escriure

Procedents de cambis per la URANIA al preu de cost se venen, diferentes marques ab garantia de perfecte funcionament; n'hi hà desde 100 pessetes.

Corts, 619, tocant al Passeig de Gracia

6 - REGOMIR - 6

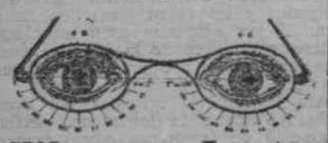

Ulleres y Lentes

de cristall de roca, a 5 ptes.; montures d'or a 18 y 20 ptes.; binocles de nacre model de Bulnes, pera teatre, a 20 ptes.; barómetres, a 10 ptes.

Grans rebaixes de preus

Antiga Casa Corrons, Ll. Pons, successor.

6 - REGOMIR - 6

Se ven casa-torre situada carrer Providencia. Informe: Asturies, número 3, celler (Gracia).

Piano creuat de saló y estudi a preu molt limitat. Carrer de Santa Llucia, núm. 3, primer pis.

Bombes de totes classes, pera aigua, vins y olis, desde 20 a 125 ptes. Antiga casa, Barberà, 10.

Préstams

3.000 duros prestaré un particular en hipoteca o interes barato y sense comissió en una o dues partides. Pelayo, 22, entri. 1.ª De a 10 a 12 y de 4 a 6.

Lloguers

Caseta amoblada per Hogar a Centelles, pera poca familia, preu económich. Informe: de 12 a 5. Urgell, 7, según, primera.

Sardanyola A set minuts del poble y estació casa de camp nova se lloga per quatre mesos, 200 pessetes. — Informe: Ronda Sant Pere, 32, porteria.

Dispeses

Luxosa habitació pera despatx y ab assistencia se cedirà a Sr. formal. Carrer Valencia, 224, 1r.-2.ª, fambla reduida

Anuncis

S'ha posat a la venda la LÁMPARA IRROMPIBLE

RAY

Rambla de les Flors, 16

La Forsa y la Salut

A tots els malalts, a tots els convalescents y a tots els debils, el

VI DE BAYARD

PEPTONA FOSFATADA

els donará ab seguretat la **Forsa** y la **Salut**.—Dipósit en totes les farmacies.—**Collin & C.ª**—Paris.

Més de 4000 persones

poden justificar avuy la perfecció ab que aquesta casa fa l'exámen de la vista pera l'aplicació de lentes o ulleres. Si vosté té alguna dificultat als orgnens visuals, vagi tot seguit a

La Optica Medical

abont, ab aparells matematichs, se li dirà si deu o no portar lentes; essent aquesta operació completament

GRATIS

Fabricació de cristalls y montures de totes classes, segons prescripció dels senyors oculistes. Venda económica de binocles **prismatichs** y altres classes, sempre dels mes avensats sistemes, y tot lo que a la óptica se refereix.

Boquería, 22-canto Raurich

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 25 de juny, sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Málaga y el 30 de Cadiz, el vapor

Manuel Calvo

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Mejico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de juliol, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

Legazpi

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (República), Habana, Puerto Limón y Colon, d'anada surtirà els vaporsel 12 de cada mes pera Santander, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y càrrega pera Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Com a unich ab ferrocarril de Panamá ab les Companyíes de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y càrrega ab billets y conexions directes. També admet càrrega pera Maracaibo y Cura ab trasbord a Curaçao y pera Guayana, Cartagena y Puerto Colombia ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 19 de juny, sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el vapor

Fernando Póo

directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbordels ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de juliol, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

Leon XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de juliol, sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz el vapor

M. L. Villaverde

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, además escales intermitges y Fernando Póo.

Regreso de Fernando Póo el día 4, ab les escales de Canarias y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vaporsa imaten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt comodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a families. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. También admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per linies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 %, en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquels servey té establertala Companyía, s'encarrega de trapellar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, con ensaig, dest un fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de juny, sortirà de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Reya M.ª Cristina

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les cames

LA SANCH

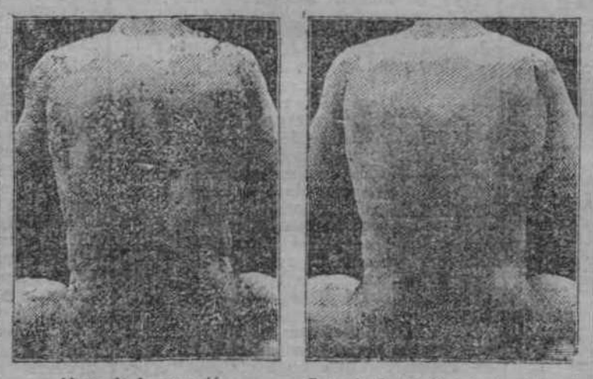

Abans de la curació — Després de 15 dies de tractament

Hem senyalat als lectors d'aquest periódich el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmacèutich y químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que han sigut curades, després d'algunes dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, empeligos, acnes, granallades, pruritgos, rojors, granallades farinaccies, acyosis de la barba, coissors, llagues varicoses y eczemas varicoses de les cames, avarissis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punten el qual se localisa l'mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, y no s'ha produit may una recaiguta després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

(Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze.

Acaba l'senyor RICHELET d'instalar dipósits dels seus tractaments a totes les apotecaries y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ha de ser remés gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l deméin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA. — Sres. Vicente Ferrer y C.ª, carrer del Comerç.—Fill de J. Vidal y Rivas, carrer Moncada, 21.—D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 48.—Sres. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20.—Sres. Riudor y Pares, Portal del Angel, 11.—D. Joseph Segalá Estadella, Rambla de les Flors, 4.—D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 33.—D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Senec.—Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crédit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, 9, carrer Sant Ignasi de Loyola. San Sebastian.

CARDÓ **Algües les més azoades d'Espanya** —Curació radical de **Bronquitis y Tos.**— **Algües arsenicals**, curació de les **malalties de la pell, brians.**—Convalescencies, **Algües alcalines**, curen les **malalties del ventrell.** Clima molt sech. Grans boscos. Situació aillada. Jamay hi ha hagut cap **epidemia.** Servey hidroterápich complert.—Restaurant y fonda de 1.ª y 2.ª Se lloguen habitacions amoblades pera families. Telefon. — Itinerari: De Mora la Nova a Cardó se fa'l viatge ab **automóvil**, essent preferits els que porten billet combinat ab el tren expres que surt de Barcelona (estació de França), a 8'17 matí y arriba a Mora a 11'45 y a Cardó 13'30. R.: Carme, 25, Colmado.

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes

y tot lo que's necessita pera ferles

Antiga Casa.— T. COSTAS.—Palla, 13 y 15 pral.

BOMBES «SEIRAL D». El més alt premi Exposició Roma 1912. Patentades per lo tota menas d'usos. Sense piu, cuiros ni estopats. Son les més fortes y de més gran rendiment, segons técnichs y consumidors. No poden descompondre. Economia de força sobre altres sistemes 50 %. Més de 600 vendes en un any. Construcció en aquesta plaça.—Despatx: Pelayo, 22, entri. 1.ª, de 10 a 12 y de 4 a 6. Barcelona.

Cura 'l mal de S. Pau y demés malalties nervioses. l'Elixir Polibromurat Capdevila

SEGALÁ, Rambla de les Flors, núm. 4, y farmacies.

Torelló Antiga estació d'estiueig

Vila de 3.800 habitants, 480 metres d'altura, al N. de la Plana de Vich, aiguabarreig dels rius Ter y Ter, a 86 kilómetres de Barcelona.—F.-C. de Sant Joan de les Abadesses. Telefon per Vich, La Garriga y Barcelona. Gran iluminaria electrica pública y particular. Policia urbana atesa. Suprimida la mendicitat pública. Clima sech y atemperat.

Bons hotel, fonda y restaurant. Pisos particulars amoblats independents disponibles.

FONT SANTA D'AIGUES SULFUROSES Y FERRUGINOSES ab espayós baineari a 3 kilómetres de carretera. Abundosas y pintoresques fonts y passeigs. Centre d'excursions a Oris, Bellmunt, Castell de Torelló, Osbrera, Sant Pere de Casserres, La Gleva, Munts, etc. Panorames naturals de sorprenent bellesa.—Complert servey de carruatges.

Pera habitacions y demés detalls, dirigirse a la Junta del Foment Local y Atracció de Forasters.—TORELLÓ.

Els més bonichs segells del món

:: Segells artistichs y originals ::

Segells commemoratius y jubilars

Els més ben escullits pera ilustrar

:: y enriquir una colecció ::

SON ELS DE LA MARAVELLOSA

COLECCIÓ ARTÍSTICA

(50 SEGELLS DIFERENTS)

Girafa y dromedari de Nyassa. — Tapis de Persia. — Ossos y paisatges de Labuán. — Arabeschs perses. — Lleons del Paraguay. — Perroquet de Guatemala. — Llames del Perú. — Convencionals d'Haití. — Jochs olímpichs de Grecia. — Poblet de Somalis. — Grans homes de l'Ecuador. — Armes de Cuba. — Mapa del Panamá. — Chipre. — Tessalia. Commemoratius de Rumania, etc., etc.

VALOR EN CATALECH: **15** *Fr. NET:* **5** *Fr.*

VICTOR ROBERT, 83, rue Richelieu - PARIS

Demanen el CATALECH del TIMBROFIL GRATIS-FRANCO y ab PRIMA GRATIS

SALUT — FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Reconegut per les más notables Academies y publicacions médiques

Adoptat pels **Hospitals, Clinicques, Dispensaris y Sanatoris** ANTITUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un **potentissim accelerador de la NODRICIO y Regenerador complet de l'APARELL RESPIRATORI**

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús *aumenta ràpidament la pana* y el *poder d'assimilació*, desapareixent radicalment la *febre, los y esputs purulents* dels **Tuberculosos.** Es el tractament mes eficás en la curació de totes les **afeccions consuntivas**, resultant tot seguit l'organisme en tots sos estats de *debilitat ó agotament general.*

Indicacions principals: *Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Raquitis, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.*

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: *emulsió, elixir, granulat*

VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUISTES Y CENTRES D'ESPECIALITATS

Agents exclusius pera Espanya: Senyors GARATE GERMANS, de Bilbao.

VIGOR — JOVENTUT

¡FORA PEL MOIXI!

ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilissim a les senyores que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos, perque ab ell poden destruirlo.

Un pot 2'50 pessetes. S'envia certificat per correu si per endevant se rebes **2'50 pessetes** en llibrança en Giro mútuo o en sellos de correu.

Farmacia Borrell

Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52. BARCELONA

Uralita Roviralta — **Uralita Roviralta**

PLASSA ANTONI LOPEZ. NÚMERO 15. PRINCIPAL

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art **131**

Cartes de joch catalanes, d'un gravat de la colecció Andreu a la Biblioteca del Museu de Barcelona.

Les cartes de jugar

Dintre la historia del grabat hi tenen una gran importancia les cartes de jugar, dites antigament «naips» en els documents de nostra terra. La placa xilogràfica o de fusta aptada y obrada de manera que produís una impromptu o un grabat, es natural que fos empleada aviat per la multiplicació de les cartes de jugar.

No cal per ço admetre que'ls més antichs «naips» de que tenim noticia fossin necessariament produits pel grabat. Més natural es que's fessin en dibuix o pintura sobre pergamí y fins poser caldría admetre que fossin produides toscament ab motllo de trepes, segons un procediment tradicionalment seguit fins casi als nostres dies per donar els colors a les cartes de jugar generalment usades.

En nostra terra s'ha escrit quelcom sobre jochs de cartes. En Joseph Brunet y Bellet publicà en 1886 un llibre titulat «Lo Joch de Naibs ò Cartas», y un llarch apèndix al volum V dels seus «Erros Históríchs», referent a aquest punt, y fou sobremanera interessant la polèmica que en l'any 1891 va sostenir ab en Joseph Puiggarí ab

Un as de les cartes de joch constitucionals pertenei-xents a la colecció de D. Carles de Bofarull.

motiu de un article d'aquest darrer, publicat en la revista «L'Avenç», donant noticia d'una fulla ab quinze cartes descoberta per l'Enrich Claudi Girbal. La interessantíssima «Revista de Gerona» any XVI, números III, IV, y V, donà noticia de la discusió, en la que també hi digué la seva l'esmentat senyor Girbal.

En Brunet volía que les cartes fossin indubtablement, de origen hispà y probablement català. La seva demostració no arribava pas a convèncer però sense pretenir ajudar a refermar-la provarem de donar algunes noticies tretes de documents catalans, ben poques d'elles adudes, que sapiguem, al tractar de demostrar l'antiguitat dels «naips» a Catalunya, lo que dona també noticia de lo vell que es entre nosaltres el vici maleit del joch. Y de passada direm que'ls més dels autors que s'han ocupat en la investigació del origen de les cartes admeten que foren vingudes d'Orient y importades pels alarbs, que les hi donaren nom de la paraula «naib», «noúbi», que, segons compten significa rey. Aixís la denominació vindrà de la figura principal del joch.

Els documents antichs de nostra terra parlen sovint de la prohibició dels jochs d'ezar. El concili provincial de Lleida de l'any 1219, presidit per Joan Patriarca de Sabina, dona la interdicció de que'ls clergues juguin a «aleis vel taxillis», molts referents al joch de dhus y genericament a tots els de sort. Un document que vaig trobar, datat al 4 de novembre de 1287, parla dels jochs aleshores en ús, puig que en ell un tal Ferrer de Carrera prometía al Guillem d'Anglerola, ardiaca de Vich, d'aleshores endevant no jugar a daus («taxillorum»), ni a altre en que pogués malgastarhi diners, exceptuant tansols el joch de taules («tablarum»), semblant a l'actual de dames, y també'l de palletes («palieti») o a altres dits «liste et balliste», en els que tan solament podría esmerçarhi sis diners. (Arxiu Protocols antichs de Vich; Manual 1287-88).

Un concili de Lleida de 1301 prohibí als clergues que públicament fessin algún joch de daus o d'escachs. La Rúbrica d'Ordenacions desde 1290 fins a l'any 1472, del Arxiu Municipal de Barcelona (foli XI), conté manaments de 1296, en que's parla de daus y altres de 1300 en que's fà mención dels iochs de «gresca y riffa», jochs que en 1312 y 1357 se consideraven com a varietat del joch de daus: «a gresca ne a riffa ne altre joch de daus, sino a taules o schachs». En 1321 se dona noticia de la existencia de les bitlles, en 1356 se cita els jochs de «grescha, tulla, riffa o altres qualnols jochs de daus».

Fins aquí no surt el nom dels «naips» que's troba en el volum de Bandos y Ordinacions de 1378-1399, folis 29 y 41 en que's fà referencia a «joch de daus y de taules y de naips». Y en aquest temps, en el darrer quart del sigle XIV, es quan se comencen a trobar aquí a Catalunya, clares alusions a les cartes de jugar. Mestre Francesch Eximenis en son «Libre de les dones» diu que les fembres mondanes «juguen als naips e moltes a les taules». En Puiggarí trobà en l'inventari d'un negociant barceloní, dit Nicolau Carmona, habitant en 1380 en el carrer de Sant Daniel una partida indicant la existencia de un joch de cartes ab quarantaquatre peces: «Sudus de naips qui runt XLIV percie». Ab fetxa de 1401 un tal Miquel Gapila, també mercader de Barcelona, tenía entre les «mercaderies» jochs de naips grans pintats e daurats ab cubertes negres». Mossen Joan Segura publicà un inventari de 1408 en que's feya constar «I joch de naips grans».

Entre'ls artistes de finals del sigle XIV, l'entusiasta rossellonès Pere Vidal hi hà donat a conèixer un tal Roderich de Borges «pintor y nahiper», personatge que poser se pugui relacionar ab l'Antoni y Pere Borges, fabricants de naips inscrits en un registre del gremi dels «Julians» o mercers de Barcelona en 1460 y 1470. La indicació de que'l Borges de poch després de 1380, tingués l'ofici de pintor apar donar lloch a pensar que les cartes que ell faría serien pintades, puig que, per altra part, rès ens arriba a fer admetre un grabador en fusta de finals de la tretzena centuria.

Un volum de Privilegis de la Confraría dels Julians de Barcelona dona noticia de com aquest gremi de mercers descendeix de la pietosa confraría que la gent d'aquest ofici fundà obtenint confirmació del rey Joan I a 16 de janer de 1392. La reina María en privilegi de 20 de janer de 1434, y de 28 de maig de 1439, comptava com a pertanyents a la pietosa institució barcelonina els bossers, corretgers mercers, tireters y guanters. En Joan II a 5 de desembre de 1455, sancionà la organisació gremial dels Julians, parlant en el diploma com a units al gremi els capellers, feltres y nahipers o siguin els «usants e fahents capells de feltre e jocs de naips de la ciutat de Barcelona, los quals son ja confrares de la confraría de Sanct Julià dels tiraters, corretgers e guanters», establint un aprenentatge de dos anys.

Aquest gremi anà admetent altres oficis similars, esmentantse en privilegi de 20 de desembre de 1472 com si fossin mercers els tireters, guanters, bossers, corretgers, cinters, nahipers y barreters, y en 28 de janer de 1478 a més els sombrerers, pentiners, soquers y paternostres, mencionats també en confirmacions de 5 de janer de 1596. Un document de 5 d'abril de 1623 hi afegía encara'ls ullarers y ferraters.

Una ordinació d'aquest gremi, que tingué per patrons Sant Julià, cavaller, y Sant Lluis de Tolosa, a mitjans del sigle XVII, citava la manera com devía fèrse l'exàmen perque cada un dels oficis pogués adjudicar el titul de mestre y admetre en son sí als que una vegada passat el temps d'aprenentatge ho solicitaven. Els nahipers o cartaires devíen presentar «dos dotzenas de cartas de bastons y lo dit examinat aja de tallar los patrons nouament.»

Durant el sigle XV abunden ja les noticies sobre'l joch de cartes. La nostra literatura'n parla, llegintsen mención en la famosa novela de «Tirant lo Blanch», cap. CCIII, y en el «Llibre de les dones», den Jaume Roig, ahont se parla de paruits» y de «copes», «sotes» y «bastons» (Llibre II, primera part; Vers 3010 y seguents, edició Chabàs). El tantes voltes citat Puiggarí ha esmentat a més dels Borges, altres «nahipers» barcelonins; tals com en Johan Brunet (any 1443), l'Arnau Brú y l'Alexandre Buresso (1453), en Roderich Padrolo (1456), en Ramón Faya (1463) y mestre Barthomeu de Pimoràu (1468). Pot congeturarse que aquests fatíen ja les cartes industrialment y ab el grabat ab motllo xilogràfich o de fusta.

Un dels més interessants exemplars de cartes de jugar conservats fins a nostres dies es el que ja hem esmentat, que fou trobat per l'Enrich Claudi Girval, servint el cartonatge de un llibre manuscrit ab la data corresponent a l'any 1519. Forma una fulla contenint, en tres rengleres de cinch, quinze naips, en els que en major o menor estat de conservació, s'hi troben representats els «cavalls» de copes, bastons y espases, les quatre «sotes» representant dames ricament habillades, y igual nombre de «dosos» y «assos» capritxosament ornats ab figuretes d'aixeruts fillantons nusos que estàn jugant ab les copes, oros (en aquests hi hà l'escut de les quatre barres de la casa reyal catalana), bastons o espases. L'artista que dissenyà les cartes, en realitat, devía ésser un tranquil que portà l'afany de fer somriure fins més enllà de lo que era convenient y correcte. Al peu de la fulla formada per aquestes cartes el senyor Girbal, que tingué de desengrutarla del paper que la tapava, cregué poguerhi llegir el nom de AGOSTI DE BOSCH en lletres gòtiques indicador d'un cartaire ben català.

Aquest devía ésser un grabador de rellevant mèrit, a judicar per la hermosura de la seva obra, dissenyada ab distinció suma, especialment en les representacions de personatges, y grabada ab bona mà, encara que ab una certa lleugeresa somaria que, de totes maneres, no deixava pas perdre la bella impresió que faría el dibuix. Les «sotes», sobretot, son dignes de complet elogi, arribant a fer l'efecte d'estampetes representatives de santes que ab poca modificació podríen passar per les glorioses verges Caterina, Bàrbara, Agnès y Apolonia.

No sabem que s'hagi pogut trobar una seguretat pera datar aquests naips tan interessants que, a judicar per sos detalls indumentaris, més avant creyem que indiquen l'art del any 1490 que del 1460. En ells hi hà cares que tenen en realitat un aire que'ls fa recordar els primers anys de la segona meitat del sigle XV; però, a nostre entendre, hi dominen els alusius al regnat de Ferràn el Catòlich.

Aquestes cartes de jugar demostren una perfecció d'art y un refinament industrial que no's troba pas en les poques peces semblants que han arribat fins a nostres dies. L'art influía en altres temps en les produccions destinades a usos ben baixos essent de notar com en cap dels exemplars catalans posteriors al que'ns ocupa ja s'hi troba una tal bellesa y afany de superabundar en enginy y traça, sortintse de la monotonía de les coses banals. El cartaire volgué que els ulls del jugador trobessin esplay en la seva producció y que la mirada ferrenya y cobdiciosa topés ab quelcom que vessés gracia y alegría.

Les cartes antigues que avuy coneixem, pot dirse que han degut sa conservació a la casualitat. Qui escriu aquestes ratlles, n'hà trobat diferents fragments servint de senyals en manuals notarials de la segona meitat del sigle XVI. En Puiggarí explica posseirne algunes mostres ensopegades com a rètols en lligalls de paper; don Marià Aguiló posseí tres cartes que tregué de les escobertes d'un llibre francès, de principis del sigle XVII, y altre, un cavall de copes, que's té per obra espanyola de la primera meitat del mateix sigle; el pintor Joseph Mirabent ne trobà sis més dintre una paret, llegintse en una d'elles una inscripció manuscrita datada de 1615 que son imitació d'unes que porten el nom de Joan de Caveda.

Encara que aquí's fessin cartes, no per això deixarien d'importarsen moltes de franceses. Ho demostra'l fet de que en antichs inventaris catalans no es extrany vèurehi citats «naips francesos». Aixís ho hem vist en un del any 1528: «quotre jochs de naips francesos» (C. F. inventari del notari Salvi Beuló), y en altre de 1529: «deu jochs de nahips francesos» (C. F. mateix notari, inventari de Joan Castany, parayre). Entre les cartes forasteres citades com a mercaderíes que entraven en nostra terra en 1547 hi hà les «Cartes de Joan Virida», que's pagaven a 8 lliures la grossa y tributaven la meitat de son preu y les «Cartes de pignes», que tenien un dret de 4 lliures, y les «cartes picades» que's cotisaven a 4 lliures 10 sous la grossa, pagant la meitat de son valor.

Cavall d'Espasa del joch de cartes constitucional que posseeix don Carles de Bofarull.

Els preus dels drets imposats en 1600 citen encara les «cartes de Joan Virida» o «contrafetes de bastons».

Les Ordinacions del general de Catalunya, del sigle XVII, parlen molt de cartes fetes aquí, a la terra, y de fetes a fora. Aquestes darreres devíen despatxarse sols en taules mestres, «exigints» que «al mitg de la jontura del sis de copes o cors» hi hagués el nom del tauler y sa taula, el dia y l'any, devent anar segellades en la coberta protectora del joch. Les fetes a Catalunya per sortir a fora devíen ésser tallades en presencia dels guardes del general, portantse despres a la Duana pera ferne eixida, foliantse cuidadosament. Aixís se troba en Ordinacions de 1620, 1629, 1633, 1635 1640 y 1641, haventse imposat un crescut dret de guerra ab motiu de la dels segadors, tant a les «cartes grans» com a les «cartes chicas», a les «pintades» com a les «sens pintar».

Una indicació que acabem de citar permet distingir la diferencia entre les cartes franceses y les catalanes. Nostres «colls» han sigut els «oros», «copes», «espases» y «bastons», mentres que'ls francesos son els «quadrats», «cors», «piques» y «trèbols».

Un dels jochs de cartes de fabricació catalana més interessants, per quant s'aparta del tipu tradicionalment semi-gòtich usat encara avuy, es el que en 1822 publicà la fàbrica barcelonina de Ardit, Quer y Companyía «inventada por el ciudadano S. A. A.», dedicat a la Junta de Comerç y tirat litogràficament a càn Brusi. L'autor devía ésser un entenebrat per la Constitució, que volguè fer una «baraja simbólica». En aquestes cartes els oros son llibres de la Constitució de Cadiz; les copes son granades d'artillería, les espases no's cambíen, simbolisant la justicia, però'ls bastons resulten una especie de caduceu en el que s'ajunten les insignies de l'unió y del ordre. Uns lemes devotament repartits en el conjunt del joch, donant idea de les excelencies del Còdich de la llibertat y els reys y cavallers, son substituits per les figures den Daoiz, Laci, Velarde, Porlier Arco Agüero, Quiroga, Riego y López-Baños. Per tot aquests nahips pregonen un devot entusiasme del «santo còdigo» que havía de fer feliços a tots els espanyols y que ha sigut causa de guerres, dissensions y desordres inacabables.

Joseph GUDIOL Y CUNILL, Pbre.

Cartes catalanes, d'un gravat de la colecció Andreu a la Biblioteca del Museu de Barcelona

Notes sobre art

Podíen creure de bona fè, els iniciadors del Renaixement, que en ells tornava a reviure l'esperit antich, però a poch quo un miri d'aprop les grans decoracions de les iglesies y la petita pintura de retaule, s'adona de que a pesar de les noves formes emmatllevades a l'art clàssich, resten encara completament baix la influencia cristiana de l'art gòtich. Es cert que més tart Donatello y Masaccio, se deslliuren d'aquesta influencia, més es per crear el naturalisme, que en concepte nostre, està encara més lluny que'l mateix art gòtich del sentit ideal de l'art antich. Després, ab Leonardo de Vinci, ab Rafael y Miquel Angel, desapareix tota tradició, y, com molt bé diu en Folch y Torres ,no resten més que'ls Homes que fan escola.

***

En el Museu Arqueològich de Florencia tenen un sarcòfach d'alabastre ab pintures fetes al tremp, que per la seva data, per la pintura en si mateixa, y per donarnos una idea bastant acostada de lo que devía ésser la pintura grega es un exemplar veritablement preciós. Les pintures representen, al llarch de les quatre cares del sarcòfach combats d'amassones y grechs. En una de les cares dúes quadrigues conduides per amassones, una en cada extrem, y en el centre'ls guerrers, drets y mitg ajeguts, tot admirablement compost y elegantment dibuixat. En l'altre costat, Aquiles y Peutesilea, en el centre, y guerrers y amassones, y lo mateix en cada cap del sarcòfach.

La nota explicativa del Museu diu aixís: «Sarcòfach d'alabastre policromat ab escenes de combat entre grechs y amassones. De la Amassonomaquía de Miçon de Atenes. Trobat a Corneto, Tarquinia, en 1896. Obra del sigle IV a. C.

***

De Florencia a Arezzo sería ben difícil de dir de quin color es la terra, perque no hi hà ni un sol pam al descobert. Enormes boscos de xiprers, entre un mar de vert, van escalant en professó, la montanya; rius d'aigües verdes corren entre'ls palets blanquíssims, y les construccions rústegues, a les seves vores ab ponts minúsculs y rodes de molí acaben de fer el paisatge pintoresch.

Ben diferent aquest paisatge del nostre.

***

Gran y fort es el Palazzo Pitti. Els dos cossos d'edifici, a manera de terrassa, que avencen sobre la plaça y que fan com la seva socolada, son fets d'enormes pedres grollerament desbastades. Les seves línies, en que dominen les horizontals ,la seva magnitut, la estructura enèrgicament subratllada, lo petit de les finestres per fer dominar el mur, el tò vell de la pedra, la proporció admirable que encara'l fà més estàtich, tot plegat el fan fort y gran.

Grans també y hermosos son els jardins Boboli. Les llarguíssimes avingudes, formades per colossals xiprers sobre'ls que's destaca'l marbre de les estàtues; els brolladors graciosos; les boniques hornacines, ab gerros y estatuetes, del anfiteatre; les terraces y graderíes, els caminals ombrívols, les placetes, ab rahò els han fet cèlebres.

Mes, en tot això, se veu l'esforç, se veu el propòsit no realisat completament, d'assolir una grandesa y una magnificencies que no podía donar la època.

Altra cosa son les imponents construccions de l'antiga Roma, y altres també'ls sopèrbs jardins del Palatí. La enorme massa del Coliseu; les grandioses voltes, al descobert, de la Basílica de Constantí; el Panteó d'Agrippa; els archs triomfals, les venerables ruines de tot el Foro, canten encara el poder d'altra raça. Les antigues alzines formen petits boscos, els vells xiprers, els rosers enfilantse per la estriada columna, les falgueres cobrint una fosca galería, l'aigua abundant que per tot corre, l'aire perfumat, tot això no es veritablement un jardí, si'ns ajenim a la paraula; més que en artista es quelcom de més bell que un jardí.

Y en tot això sí que no's veu l'esforç. Es la grandesa en sí mateixa.

***

En el Museu Nacional de Roma, o de las Termas, ahont hi han tantes coses interessants, com els relleus d'estuch y d'argila, les gracioses pintures pompeyanes, mosàichs, petits bronzes y tanagres, apart de la gran esculptura, entre les que hi hà'l noixement de Afrodita y bronzes de gran tamany com el famós del lluitador sentat, hi hà un claustre que es també museu, y lo mateix el seu jardí. En el jardí, bella font voltada de xiprers centenaris, pels que pujen, tronch amunt, els rosers, y níen brots de figuera borda. Sobre dels capitells y columnes escampades per l'herba, testos ab flors de vius colors, y en àmfores y gerres colossals cobertes d'eura, bonichs llorers-rosa. Més, tot això, ab descuit, deixant que la naturalesa fassi. Sobre d'una pedra se ha instalat una fucsia que quasi la cobreix tota; un troç de columna, dúes llargues àmfores y un roser formen altre grupu; sarcofachs voltats de murs; en fi, un Museu ahont no surt per enlloch l'encarcarament oficial.

J. TORRES-GARCÍA.

NOTA.—Devem esmenar dúes errates de les «Notes sobre art», de la PAGINA ARTISTICA del 23 de maig. Ahont diu «Convent dels Organissantí», ha de dir: «Convent de Ognissantí». La Capella dels Espanyols no està, com se diu allí, en el convent de Sant March, sinó en Santa María Novella.

N. del A.

Tornembi a lo del baldaquí de Ripoll

Si volgués contestar al meu contrincant en termes impropis d'aquest lloch y ben poch respectuosos pera les Sagrades Lletres, me costaría ben poch copiar uns quants textes dels Llibres Sants que, sens dubte, aixecarien butllofes. Però'm crech en el dever de no ferho y en l'obligació de replicar ab les menys paraules que'm sia possible.

He tingut de reconèixer que hi hà gent que té un talent extraordinari en embrollar els conceptes dels altres. Al resumir en poques paraules tot aquest, ja massa llarch debat, desde les planes d'una publicació vigatana, deya jo que «sols havía pretingut arribar a dues conclusions». Això ha sigut embolicat, dient que lo que anomenava «conclusions», no eren sinó «tesis». Encara que no té cap importancia tractar d'aquestes menudencies, dech afirmar que a les aules de Filosofía, y en les de Teología, igualment, podràn dir si es conforme a ben parlar «pretenir arribar a dues conclusions».

Però'l meu amable impugnador m'ha plantificat una «tèsis» en aquests termes: «El baldaquí de Ripoll no es tot lo romànich que'l cas requería». Jo no volía haver de repetir lo que tinch escrit fa ja una mesada, però tota vegada que hi hà qui s'hi empenya, just serà reproduir lo que queda ja estampat en la «Gazeta Montanyesa». Escribia jo que

Cartes catalanes, extretes d'un gravat de la colecció Andreu, existent a la Biblioteca del Museu de Barcelona

Dos de força del joch de cartes de la colecció Bofarull

PRIMERA MEDALLA BARCELONA 1907

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA 4 BARCELONA

TALLERES . Carrer Sarrià, 88

COMPRA
Y
VENDA
DE
ANTIGUITATS

ESTEVA Y Cia

GRAN FABRICA DE
PARQUETS MOBLES
ALTARS IMATGES
MOTLLURAS PERA
MARCHS OBJECTES
D'ART PROPIS PE
RA REGALOS

SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 112

ANTIGUITATS

COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferrissa-18
BARCELONA
Galeria d'Art Contemporani

Mobles Artistichs
BUSQUETS
Ciutat 9 Barcelona

Institut Cristià d'Arts Decoratives
S. CALSINA - Casa fundada l'any 1872
M. DOMINGO PERIS, ESCULPTOR
Tallers d'escultura religiosa
EXPOSICIO Y TALLERS
62, Passeig de Gracia, 62
PINTURA - DECORAT
- Reproduccions Artístiques

P. REIG Y FILL
MOBLES
Tallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGÜELLES (Diagonal), 512 bis
DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

Compra y venda
d'Antiguitats
ANDREU MASSOT
LLIBRETERÍA, 16

Fayans Català
SALTIGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1884

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

GRANS TALLERS DE FOTOGRABAT
C. Murtra
Hospital, 49, principal - BARCELONA

l'obra nova «està ja llesta y tothom ha de convenir en que ha sigut una bella troballa la seva situació en el lloch central del creuer. Les dimensions del conjunt, si al entrar a l'iglesia fan l'efecte de massa grans, després se fan proporcionades, encara que no acaba de convèncer l'encimbellament superior, per tant que vulgui atendres son sentit espiritual y simbolich. Jo diría que les línies generals del baldaquí, de lluny, no van pas mjalament, per més que a mida que un va acostantse a l'obra, fan l'efecte de despegades, vestides ab pobresa y manca d'enginy ornamental. Un diría que l'artista ha sapigut començar y no ha arribat a acabar encertadament una obra d'interior, y que, de totes maneres, deu engarçar la perla del sant edifici. — Els que som amichs de la tradició casulana, hauríem desitjat, certament, quelcom més de conformitat ab l'arquitectura del edifici ripollès y un cimbori que completés l'efecte general de l'obra romànica, però no tothom ho entèn aixís, y avuy es del cas mostrarse partidari de la paraula «Arbitrarietat».

Això ho publicava'l dia 15 de maig, y això, més tart, ho vaig resumir dient que en el conjunt del baldaquí hi hà molt que dir.

Se vol que demostri això. Es qüestió d'ulls y d'apreciació trobar o no just aquest judici. Jo sols afegiré ara que si comparo l'obra feta a Ripoll ab el baldaquí de Sant Ambrós de Milàn, del que n'es una desgraciadíssima imitació, me quedo ab aquest, car que tot lo que s'ha volgut cambiar en aquell es un desacert. Y diré, a més, que l'encimbellament del de Ripoll perjudica al absis, el tapa de lluny, fent impossible una appropiada decoració mural. Si may se feya un decorat, com li correspondría al absis ripollench, tota la composició quedaría als ulls dels fidels trencada pel baldaquí. Y això, els autors de tots els antichs baldaquins prou ho tenien present.

Però jo entrava en detalls al judicar el baldaquí. Deya que m'havía «fet més bon efecte sense illuminació interior, estil «palacio de la ilusión», sense fantasmagories, que ab les trasparencies estridents de menestralíssims daurats». Y afegía que no volía reparar «en la seva ornamentació, ni en els seus capitells, ni ab les drachs de les llanties, ni en les menudencies de tanta cosa trasparent, claraboyada trepada». Y parlava de les parres, de que més avall espero dir.

A lo indicat fa un mes, una volta hi hà qui ho demana, serà del cas afegirhi unes preguntes: ¿Son, per ventura, romànichs, però ni tan sols dignes del dictat d'artístichs, aquells quatre banals capitells, pobres de forma y de concepció, dignes solament de les bases que'ls aguanten? ¿Ahont surt el romanisme en l'ornamentació de «tatxado» dels panys interiors y exteriors del extravagantt cupolí, en tota la ferramenta que comprimeix els plafons de les pintures, en l'encimbellament superior en la mata ficada dintre'l castell en els drachs, en l'ornamentació prehistòrica de les conques de les llanties?

Y deixo això pera anar a la segona tèsis: «El símbol y representació caracterisen l'art cristià». Aixís ho crech, y no me convens de lo contrari la paragrafada sibilítica que an això consagra'l meu contrincant.

Demanava jo «que's treguin aquelles parres dels archs, poch notables com a obra de forja, puerils y inmotivades». Elles ofeguen y embrollen la línia més encertada que hi hauría en el conjunt. Però afegía que eren «puerils y inmotivades» pera coadjuvar al efecte general y TAL COM SON del tot sobreres». Això, per tothom que sàpiga llegir, deu voler dir que unes parres, posades en altre lloch y fetes d'una altra manera, sens dubte que estarien bé en el baldaquí, com hi estàn bé en altres.

Vaig dir que aquell «altar es apartat del concepte tradicionalment cristià del sepulcre venerat». Mes també afegía lo que completava'l concepte; «sepulcre venerat tot ell fet sumptuós, tapat per vels y draps, vestit ab lo més preuat que produir pugui l'enginy humà». Dit aixís, això està conforme ab lo que diuen les «Nocions d'Arqueología Sagrada Catalana» y ab tot lo que se sab d'arqueología litúrgica. Es que tant se considera com a sepulcre venerat el gran sarcòfech ab el cos d'un sant, com la menuda «lyosanotheca» tancada dintre l'altar. Y, sia gros, sia xich el sepulcre reliquiari, la Iglesia sempre ha servat la pràctica de rodejarlo de vels, de palis, antipendis, frontals. May pera celebrarhi el Sant Sacrifici s'ha près com a model d'altar que no tingui altres condicions que'l ser «clòpich afectadament auster, concebut a lo protestant.

«La pobresa general no ho invadía tot quan se feu Ripoll». La portalada, els restes de la basílica oliviana ho demostren. D'això vaig dirne quelcom prou comprensible en el meu primer escrit y no dech retreure documents pera fer el sabi, ja que en això de no serho vull donar la rahò al que'm contradiu. De totes maneres comprench que una proposició contraria a la meva sigui sostinguda per qui no tingui traça pera fer un troç d'ornamentació acceptable. Els ferrers de poble, els calderers, els vidriaires, els daradors y pintors, ben dirigits, sens dubte que poden fer coses millors que certes obres que hi hà a la basílica de Ripoll.

No es cosa pertinent donar aquí lliçons de Filología, pera demostrar com els antichs documents catalans usen el mot «cimborium» y «cimbori», al designar el baldaquí. Això son coses que no's troben pas en els manuals d'Arqueología.

Veig que hi hà qui s'alaba d'haver arribat a recullir les escasses guspires de ciencia que tinch. Reconech que son en veritat, ben poques; però això no ha d'impedirme afirmar que encara son menors les d'art y ciencia que he trobades en el baldaquí y altar de Ripoll.

Y no vull gastar més tinta pera fer nous comentaris. Serà tan equivocada com se vulgui la meva manera de judicar obres fetes y teorisacions, però tots els escarafalls, estridencies y ben intencionades alusions no faràn pas que tals obres sien menys desbaratades de lo que son. Qui sàpiga de judicar, que judiqui.

Per acabar, m'ha fet certa gracia que se m'amenassi pel contradictor ab la seva absoluta indiferencia personal...

Just CASSADOR

Estudis Universitaris Catalans
Curs d'Historia de
La Pintura Catalana Antiga
PER
Mn. Joseph Gudiol, Pbre.
IV Conferencia avuy, dijous, dia 20 de juny, a les deu de la vetlla, en el
Centre Excursionista de Catalunya

Colocació d'una corona a la tomba del gran pintor olotí
Joaquim Vayreda

Diumenge passat va realisarse l'acort prés per la comissió organisadora y el jurat de la VI Exposició Internacional d'Art celebrada a Barcelona, de portar una corona a la tomba del immortal paisagista olotí Joaquim Vayreda.

Aquesta idea va ser acullida ab aplaudiment per tots els olotins y secundada ab entusiasme d'aquells que, ademés de ser entusiastes de la seva gran obra pictòrica, estaven units ab llassos d'amistat ab tan eminent artista y els quals continúen encara ab la seva distingida familia.

(Els actes celebrats el diumenge varen resultar espléndits y sumament concorreguts per totes les classes socials. La nit del dissapte y diumenge la casa comunal va ser illuminada la fatxada y els balcons endomassats, cosa que també feren algunes societats olotines.

El dissapte, a les sis de la tarda, anaren a l'estació a rebre els comissionats que venien de Barcelona, l'Ajuntament olotí, la Junta del Museu, les autoritats y molts particulars. Després de saludar als que formaven part de la comissió senyor Serraclara, Coromines (E.), Pirozzini, Fuxà y Renart, els acompanyaren a Casa la Ciutat, ahont el senyor Agustí donà, en nom d'Olot, la venvanguda als comissionats, y el senyor Escuvós, en nom de la Junta del Museu.

Seguidament el senyor Serraclara, ab breus paraules, explicà la missió que portaven y gustosament venien a cumplir en representació del art mondial.

A la nit, després de sopar, la banda municipal tocà en els claustres del Hospici, y acompanyats de l'Ajuntament y Junta del Museu, visitaren aquest, la biblioteca y la escola de Dibuix, quines dependencies estaven illuminades espléndidament.

El diumenge, a les deu del matí, se reuniren al saló de sessions de la Casa Consistorial, les comissions de totes les societats olotines, molts particulars y totes les autoritats, pera realisar l'acte solemne de dur la corona a la tomba del eminent artista Joaquim Vayreda.

La concorrencia era nombrosíssima, allí hi era tothom, moguts pel desitg de contribuir a la tributació d'un homenatge a la bona memoria d'aquell que ab les seves teles admirables tan alt va posar el nom d'Olot.

Abans de organisarse la comitiva, el senyor Agustí va dir que agraia moltíssim la concorrencia y s'alegrava de que'l poble prengués part a glorificar un geni de l'art. El jove Francisco Vayreda y Casavó va donar les gracies en nom de la seva familia a tots els que havien assistit y cooperat en aquell acte. Y seguidament el senyor Serraclara va fer ofrena de la corona, invitant al poble pera que secundés una festa tan hermosa y que tant honra als pobles que saben glorificar als seus grans homes. Va invitar al poble y al Ajuntament pera que assistissin a la inauguració d'un bust del eminent Vayreda que s'emplassarà dintre curt temps en els jardins del Museu Municipal Barceloní.

Acabada la cerimonia s'organisà la comitiva. Anava al davant la banda municipal, després seguía la magnífica corona que estava colocada en un sumptuós carruatge tirat per dos cavalls, tenint per fons riquíssims domassos de seda de color vermellós que ab la seva colocació contribuiren a donarli un aspecte sumament sumptuós y sever. Formaren al voltant del cotxe tots els serenos, macers y dos guardies urbans de Barcelona. Després venien les representacions de totes les societats, molts particulars, la Junta del Museu, les autoritats civils, militar ab tota la oficialitat y l'Ajuntament olotí junt ab els comissionats.

La comitiva resultà nombrosíssima y els carrers per hont passà estaven atapaits de públich que presenciava aquell acte de glorificació del immortal Vayreda.

Arribats al cementiri se colocà la corona damunt de la tomba hont reposen les despulles del gran paisatgista, y el senyor Serraclara, ab breus paraules, explicà l'objecte de l'acte y donà un pom de flairoses roses, cullides allí mateix, a l'alcalde d'Olot, pera dipositarles a la tomba en nom del poble que representava, y un altre ramell al jove Francisco Vayreda y Casavó, en representació de la familia.

D'allí passaren a Casa la Ciutat, y a tres quarts de dotze se va celebrar una missa a la iglesia del Tura, en sufragi de l'anima del autor de «Recansa».

A la tarda se va fer una visita a la senyora Viuda de Vayreda donya Mercè Casavó, que rebé als comissionats y demés que'ls acompanyaven ab la galanteria y atencions que li son tan peculiars, acompanyada de les seves filles Pilar y Montserrat, les quals foren els honors de la casa.

Allí tinguérem ocasió d'admirar bellíssimes notes de color, dibuixos y alguns quadres que la distingida familia conserva ab veritable afecte.

Passàrem llarga estona en el taller del inimitable pintor dels camps de fajol florit.

Ens vàrem despedir de tan amable y distingida familia y d'allí vàrem anar a Sant Roch, que s'hi bal'aven sardanes, ahont se va obsequiar als comissionats ab un espléndit lunch servit per l'acreditat confiter senyor Déu.

A les nou del vespre tingué lloch en el saló de sessions de la Casa Consistorial la sessió necrològica. El saló estava il·luminat espléndidament. Se va colocar en el «lafó central un retrat de semblança perfecta del pintor predilecte de la comarca olotina, pintat pel seu germà Marian Vayreda, eminent publicista, autor dels «Recorts de la darrera carlinada». A cada costat del retrat hi havía dues grans coronès de llorer enllassades ab cintes, en una de les quals hi havía la data del seu naixement y en l'altra la de la mort. Decoraven els finals de les cintes els escuts de Barcelona y d'Olot. La concorrencia que va assistir a la sessió necrològica va ser molt nombrosa y distingida.

L'alcalde accidental senyor Agustí va obrir la sessió y seguidament el distingit metge senyor Barnadas va llegir un hermós treball en prosa, y lo mateix feren els senyors Garganta, Berga y Boix.

Llegiren sentides poesíes els senyors Saderra y Soler y Colomer.

El senyor Serraclara va resumir fent un caluros y entusiàstich elogi de la gran obra pictòrica del eximi paisatgista.

Va donar les gracies el senyor Agustí, manifestant que l'Ajuntament d'Olot havía près l'acort de posar el nom de Joaquim Vayreda en el carrer hont havía viscut sempre y ahont hi hà la seva venerable casa pairal.

C. D.

Olot 17 de juny de 1912.

CURS MIQUEL ANGEL
VIII Lliçó per en Josephà Lleonart
Demà, divendres, dia 21 de juny, a les deu del vespre, al
Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria

Crònica

El quadre de Van-Der-Goes

Sobre les moltes rahons que en el Parlament y en la prempsa s'han alegades per demostrar la ilegalitat de la suposada venda del famós quadre de Van-Der-Goes pels PP. Escolapis de Monforte, mereix esmentarse l'ordre categòrica donada pel cardenal don Rodrich de Castro, a l'instituir guardadora del collegi de Monforte a la Companyía de Jesús. Qual ordre's desprèn dels següents termes documentals:

«...pero ni en vida del cardenal, ni en muerte ni por testamentos de sus sucesores, se puede sacar, ni donar, ni ceder, ni prestar, ni vender, por poco ni mucho tiempo, ninguna de las cosas que sirvieran de ornato al citado Colegio, ni las reliquias ni cosa alguna por siempre jamás.»

A l'argument que d'eixa clàusula s'es tret pera combatre la sortida del quadre cap a Alemanya, no falta qui objecta en la forma següent:

El fundador del Patronat disposà que res s'enagenés de tot lo que l'edifici contenía; però, en temps de Carles III al ser expulsada la Companyía, l'Estat s'ho apropià, y després, ab tot y haverse aquesta establert de nou a Espanya, l'Estat no li va cedir dit edifici, de manera que parlar ara de que l'Estat deu fense respectar la voluntat del fundador es un escrúpul del genre dels de Zapirón, tant més quant que si's ven aqueix quadre pera emplear el seu import en fins de la fundació, com aixís es, no's contraría la voluntat del fundador.»

El mateix autor d'aquestes línies que acabem de traduir s'ocupa del valor artístich del quadre y del interès que'l Govern alemany mostra per posseirlo.

El quadre de Monforte—diu—es una obra d'art molt estimable, però no es, com s'ha pretingut, una joya artística de valor imponderable y sense igual, ni molt menys. Té importancia pera'l Govern alemany, que es el qui pretè comprar el quadre, perque es el que li falta pera completar la historia de la pintura flamenca en el Museu de Berlín, completant alhora ab ell l'historial artístich de Huch Van-der-Goes, del qual ja'n posseeix dit Museu les dúes famoses «Anunciacions» pintades ab llarch interval, que marquen dúes èpoques del artista, corresponent el quadre de Monforte a la tercera. En el despertar vigorós del esperit germànich, artistes, critichs y aficionats donen gran y natural importancia a tenir completa la historia de la pintura flamenca y de sos mestres.

Pera'l Museu del Prado no té la possessió d'aquest quadre cap importancia; no'n posseeix cap altre d'aquest autor, y en cambi'n tenim més de la escola flamenca que a Berlín.»

L'opinió aquí donada podrà ésser tan autorisada com se vulgui; però, lo que cal fer, de banda del Estat espanyol, es adquirir el quadre als Escolapis y penjarlo al Museu. Y si, en efecte, tan poca importancia té pel Prado, que'l portin a Barcelona, que n'estarem molt contents.

Exposició del Art dels Jardins

A petició d'algunes societats artístiques de França acaba de constituirse a París la Comissió oficial organisadora d'una exposició del Art dels Jardins.

Certament el projecte es ben interessant y no son pas els francesos els més mancats d'elements y de tradició en aquest art pera portarlo a realitat.

La exposició serà retrospectiva y actual, admetentse fotografíes dels jardins moderns que responguin a un fi artístich, y projectes d'arranjament dels mateixos.

Formen el Comitè personalitats distingides, entre'ls artistes, arquitectes y arqueòlechs de la capital francesa.

Concurs de cartells

La comissió de Festeigs, de Sabadell, ha fet públiques les bases del concurs pera'l dibuix y direcció del cartell anunciador de la propera Festa major de dita ciutat.

Heusaquí les bases de referencia:

Primera. Podràn pendre part en el present concurs tots els dibuixants fills de Sabadell y habitants en la mateixa, ab una residencia, al menys, de dos anys.

Segona. Se deixa al criteri de l'artista l'istil y procedimentt del cartell essent solament obligada la mida de 1'10 metres per 0'70, posat en bastidor.

Tercera. Els originals, completament acabats, deuràn entregarse a l'Alcaldía fins a les dotze de la nit del dia 30 del actual acompanyats d'un plech tancat ab la firma del autor y lema corresponent.

Quarta. El Jurat, compost d'individurs de l'Academia de Belles Arts, Escola Industrial y d'aquesta Comissió, examinarà'ls originals rebuts y dictarà fallo seguidament, pera adiudicar els següents premis:

Primer, 250 ptes.; segón, 150 ptes., y dos accèssits de 50 ptes. cada un, que seràn entregats tan prompte hagi sigut tancada la Exposició que dels originals se celebrarà durant els díes de la Festa Major.

Quinta. Els cartells premiats y'llrets de reproducció queden de propietat de l'Ajuntament.

Sisena. Correrà a càrrech de l'artista que hagi obtingut el primer premi, el dirigir els treballs de reproducció del cartell anunciador.

Sabadell 13 de juny de 1912.—L'alcalde-president, Silvestre Romeu Voltà.

Congrès Artistich

Diumenge passat va clausurarse, a París, el Congrés Artístich Internacional que varem anunciar en aquestes columnes.

El Congrés s'ha celebrat sots els auspicis de la Societat d'Artistes francesos la Nacional de Belles Arts.

Les qüestions discutides per l'Assamblea, que ha escassejat un xich de gent, eren la reglamentació y dret de copia en els Museus. Els Concursos nacionals. Les Exposicions internacionals. La defensa de la propietat artística.

Com se veu, el Congrés tenía un caràcter purament administratiu.

L'art y l'administració s'han fet amichs, massa amichs en moltes ocasions.

El Museu de Vich

Heusaquí les darreres adquisicions fetes pel Museu Episcopal de Vich, totes elles ben interessants:

Una lluerna cristiana de terriça ab el monograma del sigle IV. Un raríssim brodat romànich en seda roja sobre llí, a punt obert, ab decoració y representació humana, fet a la manera del imponderable tapiç de la creació conservat en la Catedral de Girona. Un Crucifix de fusta del sigle XIII, ab corona reyal y cenyidor molt interessant conservant part de la rica decoració primitiva en la escultura y en la creu. Una medalla de pitral de aram antigament esmaltat, segons el procediment «champlevé», de gran efecte decoratiu. Un gran pergamí en que s'hi donen, dibuixades y colorides, la secció transversal ab sa cúpula y la fatxada de la Catedral de Vich, segons el projecte del arquitecte frà Joseph de la Concepció, Carmelita descals, conegut en el seu temps, segona meitat del sigle XVII, ab el calificatiu de «Tracista». Vuit planxes d'aram de les que serviren pera la estampació de grabats, deguts a artistes catalans del sigle XVIII, y altra curiosíssima planxa en que hi hà d'vuit vinyetes dinant les figures, quadres y moviments dels balls usats en nostre país a's començaments del sigle XIX, digne desment per l'estudi de les costums y indumentaria d'aquell temps. Una xexatena de rejoles catalanes y valencianes dels sigles XVII y XVIII.

Un nou Saló

A París acaba de fundarse un nou Saló que s'anomenarà «Saló Trienal».

Sots aquest títul s'han reunit uns cent cinquanta artistes pera exposar en grupu cada tres anys les seves millors y més rescents produccions, poguent enviar obres que ja sien conegudes del públich, per haver sigut exposades en altre lloch.

Vindrà a ésser aquesta exposició una mena de Retrospectiva, com la exposició desenal que ab molt bon acert se celebrava abans a París, y en la que s'hi venía a passar una mena de balanç de les darreres coleccions de la pintura.

Pera cumplir aquest objecte, tres anys en efecte semblen poch, a pesar de que'ls temps caminen molt depressa.

En aquest cas pot succeir que la exhibició sia mancada d'interés.

Exposició de miniatures a Filadelfia

Acaba de celebrarse la desena exposició de la Societat de miniaturistes de Pensilvania, que ha obtingut un èxit com cap any havía aconseguit.

La miniatura, morta després de la invenció de la fotografía, ha trobat ab aquests ardidíssims artistes de la Societat organisadora de la exposició, uns decidits y esforsats campions que ab un art admirable treballen per la seva resurrecció.

Han acompanyat les obres fetes avuy día ab varies instalacions de miniatures antigues, entre les quals n'hi hà de fortament interessants.

La compra de «La Vicaria»

Sabem que un grupu d'artistes barcelonins se proposa enviar al comte de Pradere, sortós adquisidor del quadre den Fortuny «La Vicaria», una felicitació per la compra del quadre, y demanarli ademés que la exposi uns díes a Barcelona pera que la ciutat y els artistes de Catalunya puguin gosar de l'obra del gran artista català.

Els pintors de Versailles

En les galeries Hesséle de París ha tingut lloch una interessantíssima exposició dels pintors de Versailles, presidida per Mr. Nolach, conservador del Museu que en aquell edifici hi hà instituit.

Versailles es un d'aquests grans llochs celebrat pels artistes de tot el mon, d'hont s'han tret obres mestres de la pintura, y a n'aquestes podem afegirhi «vuy, segons ens indiquen els comentaristes de la crítica francesa, les que en aquesta exhibició mostren Henry Feurre, Rossentok, Labrouche, Joncieres, Beaumont y altres.

La exhibició ha estat visitadíssima.

Curs Miquel Angel

Demà, divendres, dia 21, a les dea del vespre, en el Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria, en Joseph Lleonart llegirà la seva conferencia vuitena del Curs en la qual desenrrotllarà els següents estudis:

«L'amor de Miquel Angel. — El sentiment de la naturalesa y l'amor humà com a temperança y renovació. — Com Miquel Angel no trobà satisfacció en aquests dos amors. — Identitat de l'admiració y l'enamorament en les aficions de Miquel Angel.»

Son ja nombrosíssimes les suscripcions que s'han rebut pera l'edició d'aquestes conferencies ilustrades en un volum, aumentant dia darrera dia, darrera l'interès ab que son escoltades les profundes disertacions den Lleonart, sobre'l cos humà de Miquel Angel.

Especialment a Terrassa, d'hont va partir l'idea de l'edició, les llistes de inscrits son ja llargues, y pera completarles, a més de la suscripció que s'es oberta a la redacció de la revista «Catalunya» (Muntaner, 22, imprempta), se n'obriràn pròximament en el propi Centre de Dependents del Comerç y de la Industria, y en algunes entitats artístiques de la ciutat.

El preu de suscripció al volum del Curs Miquel Angel, es el de 5 pessetes.

Corresponsal de «The Studio» a Barcelona

El nostre estimat amich y colaborador, el conegut caricaturista don J. Grau Miró, acaba d'ésser nomenat corresponsal a Barcelona de la importantíssima revista anglesa «The Studio», venint a cumplir una tasca ben necessaria pera la propagació del esforç artístich que està fent la nostra Barcelona.

En el número de juny el nostre amich publica ja la primera de les correspondencies ilustrades, ocupantse de les exposicions Riguer y Zubiaurre, abdues celebrades en les Galeries del Fayans Català.

Felicitem al nostre colaborador per aquest nomenament, agraintli el bé que pot fer ab sa tasca al moviment artístich de Catalunya.

Les conferencies de Mn. Gudiol

Venen essent interessantíssimes les conferencies que l'eminent arqueòlech y estimat colaborador nostre mossen Gudiol, conservador del Museu Episcopal de Vich, ve donant per encàrrech dels Estudis Universitaris Catalans en el Centre Excursionista de Catalunya.

Avuy, dijous, tal com anunciàvem, a les deu de la vetlla, donarà la seva quarta lliçó, versant sobre la pintura mural gòtica, tema bue desvetllarà un gran interès entre'ls nostres artistes, y més encara donada l'autoritat del conferenciant.

Iglesia nova a Girona

La Junta de la Congregació de Nostra Senyora dels Dolors, de Girona, ha encomanat la restauració del altar major y l'iglesia destruida per l'incendi al arquitecte don Rafel Masó.

Sembla que l'escultura de la nova imatge de la Verge serà confiada al genial artista senyor Llimona.

La illuminació eléctrica de la Catedral

Retallem del Butlletí Oficial Eclesiàstich del Bisbat de Barcelona:

«Ha tenido especial relieve este año la fiesta del Santísimo Corpus en nuestra Santa Iglesia Catedral Basílica, por haberse inaugurado en dicho día, espléndida y bién combinada instalación de la luz eléctrica y haberse usado en el Oficio y Procesión riquísimo terno de lama de plata bordado en oro, después de haber sido primorosamente restaurado por las Religiosas Adoratrices, costeándolo nuestro Excmo. Prelado.»

Comers de Antiguitats
DE
Francisco Llorens
Bou de la Plaça Nova, 9 y 11
BARCELONA